ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ШУХАЛА ХЭРЭГ

Үнгэрһэн жэлэй эсэс багаар арадай хиналтын орган болон бии болгогдоhон ленинскэ ёhо гурима[й] үндэһэ һуури дээрэ манай орон дотор байгуулагдаhан партийно-гүрэнэй хиналтын органууд тогтоhоор гурбан жэлһээ [...]шэ болоҗо байна.

Коммунис байгуулалтын зорилтонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ ажалша олониитые элсүүлхэ талаар арадай хиналтын комитедүүд, бүлэг болон постнууд голтой хүдэлмэри бүтээжэ байна. Парти ба правительствын директивэнүүдэй бодото дүүргэлтые шалгалга, промышленна болон хүдөө ажахын продукци [...]лга дээшэлүүлхэ зорилгоор [...]га боломжонуудые элирхэйлжэ, мүн гүйсэдөөр тэдэниие ашаглалга, тэрэнэй шанар һайжаруулга, зөөри зөөшэ алмахын, [...]бадхахын түлөө тэмсэл, гүрэнэй болон үйлэдбэриин заршам [...]хилга, социалис хуули ёhо баталалга гэхэ мэтын асуудалнуудта арадай хиналта гол анхаралаа хандуулдаг шуу.

Түмэр замаар арадай ажахын [...]аа зөөлгые гуримшуулха, [...]алга, буулгын үедэ вагонуудай миин байха сагые хорооhо, [...]ктрын болон түлишын элшэ [...]сые алмаха, барилгын шанар һайжаруулха хэрэгтэ арадай хиналтын органууд болон тэдэнэй [...]хитэд нилээд ехээр өөhэдынгөө хүбитые оруулhан зэргэтэй. Хүдөө нютагуудтахи арадай хинагшад хүдөө ажахын гол шухала кампанинуудай ябуулагдажа байха үедэ олоной хабаадалтатай шалгалта ходо хэдэг, агротехникэ хазагайруулха, урса гээхэ ябадалтай эрид шууд тэмсэдэг гээшэ.

Зүгөөр партийна органуудай [...]һөө арадай хиналтые зүбөөр хүтэлбэрилдэг, тэдэнэй аша туһатай үүсхэлынь ходо дэмжэдэг партал арадай хиналтын органууд, тэдэнэй эдэбхитэдэй хэрэг [...]лэнь үрэ дүнгөөр һайн байдаг.

Партиин областной комитет арадай хиналтын органуудта хүсэхөөр партийна болон советскэ хүдэлмэридэ дүршэлгэй болон коммунистнуудые эльгээгээн байна. Партийна организацинууд арадай хиналтын бүлэг болон постнуудай составта оруулан, өөhэдынгөө 9,5 мянган түрүүлэгшэдые һунгаhан, 300 гаран коммунистнууд арадай хиналтын комитедүүдэй гэшүүдээр, штатнабэшэ инспекторнүүдээр хүдэлжэ, ниитын ехэ уялга дүүргэнэ. Иигэжэ коммунистнүүд хадаа арадай хиналтын гол хүсэниинь мүн болоно.

Арадай хиналтын органуудай хүдэлмэри партиин Советскэ, Загарайн, Кабанскын райкомуудай пленум дээрэ, партиин Баргажанай, Бэшүүрэй, Прибайкалиин, Түнхэнэй, Хориин райкомуудай бюрогой заседани дээрэ зүбшэгдэн хэсэгдээ һэн. Партиин Хориин, Кабанскын, Түнхэнэй, Прибайкалиин болон зарим бусад райкомуудай секретарьнар, тэдэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэд ябаhан газартаа арадай хинагшадта туһаламжа [...]тагүй үзүүлдэг, тэдэниие ходо дэмжэдэг юм.

Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй, «Электромашина» заводой, Хяагтын, Охин-Булагай совхозуудай, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозуудай болон бусад олон предприяти, барилга, колхоз, совхозуудай партийна организацинууд арадай хинагшадай ажал ябуулгые үдэр бүри хүтэлбэрилжэ байдаг шуу.

Партийно-гүрэнэй хиналтын органуудые арадай хиналтын органууд болгон хубилгаhан КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумһээ хойшо олонхи партийна органууд хүтэлбэрилхы дүргэеэ заашье һуладхаагүй, харин тэдэнэй хүдэлмэридэ анхаралаа бүри ехээр хандуулна. Өөhэдымнай ёhотойл туһалагшад гэжэ тоолодог, ямар нэгэн шухала хэмжээ ябуулгые бэелүүлхэдээ, арадай хиналтын комитедүүдтэ, бүлэгүүдтэ эрхэ бэшэ түшэглэдэг гээшэ.

Гэхэтэй хамта таагүй ушарнууд заримандаа үзэгдэхэеэ болидоггүй. Партийна зарим комитедүүд, партийна эхин организацинууд арадай хиналтын дүргые ойлгодоггүй гү, али тоо доггүй зан гаргадаг. XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин арадай хиналтын бүлэгэй хүдэлмэриие муугаар хүтэлбэрилдэг байһые КПСС-эй Загарайн райкомой бюро өөрынгөө заседани дээрэ элирхэйлһэн байна. Бэшүүрэй совхозой парторганизаци арадай хинагшадай бүлэгые мүн лэ һулаар хүтэлбэрилнэ. Улаан-Үдэ городой партиин Железнодорожно, Захааминай райкомууд арадай хиналтын органуудай, бүлэгүүдэй хүдэлмэриин түлөө партийна организацинуудай харюусалгые дээшэлүүлжэ биранагүй. Энээнһээл уламжалжа арадай хиналтын олон бүлэг, постнууд эдэбхи үүсхэл гарганагүй, партийна талаар дэмжэлгэгүйһөө болоҗо, зариманиинь хүдэлхэеэшье болишонхой.

Бодото хэрэгээр баримталагдаhан, тодорхой ёhоной партийна хүтэлбэри гээшэ арадай хиналтын аша үрэтэй хүдэлмэриин гол зүйлынь болоҗо үгэхэ зэргэтэй. Энээн тухай мартажа огто болохогүй.

Партийна организацинууд хадаа нэн түрүүлэн арадай хиналтын органуудай кадрнуудые зүбөөр шэлэн абаха, эдэбхитэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ саг үргэлжэ һаналаа табижа байха ёhотой болоно. Арадай хиналтын бүлэг, постнуудай хүдэлмэриин хэмжээн, дайшалхы шадабаринь имагтал партийна хүтэлбэриһөө дулдыдаха ушартай. Исэнгын совхозой (Ярууна) арадай хиналтын бүлэгые Ц. С. Сультимов, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой арадай хиналтын бүлэгые Н. И. Медведев гэгшэд гурбан жэлһээ үлүү сагта ударидажа ябадаг. Эдэ хоёр коммунист хүнүүд, нютаг зондоо хүндэтэйшье, шударгышье, хүдөө ажахын үйлэдбэриие һайн мэдэхэ нүхэд. Эдэнэй хүтэлбэрилдэг бүлэгүүд һайн жэшээтэй, үрэ дүн ехэтэй юумэнүүдые бүтээжэ байдаг.

Харин нютаг бүхэндэ захаһаа иимэ һайн байдалтай бэшэ. Зарим бүлэгүүдэй түрүүлэгшэнэр ходо һэлгэгдэнэ. Үгышье һаа, эдэбхигүй хүнүүд ниитын энэ тушаалда дэбжүүлэгдэнэ. Жэшээнь, шэлэй заводой арадай хиналтын эхин бүлэг үни удаан сагта түрүүлэгшэгүй байһаар. Тэрээнһээ болоҗо заводой арадай хинагшадай ажал ябуулга хангалтагүй байдалтай.

Ушар иимэһээ парткомууд, партийна эхин организацинууд арадай хиналтын бүлэг, постнуудай ударидагшанарые шэлэн абалгада анхаралаа онсо хандуулха ёhотой болоно. Коллективтээ хүндэтэй, этигэл найдабаритай, эдэбхи үүсхэлтэй, үнэн сэхэ хүнүүд эдэ бүлэг, постнуудые толгойлбол, тэдэнэй али бүхы ажал ябуулгань урагшатай байхань дамжаггүй.

Партийна органууд хадаа комитет болон бүлэгүүдые саг үргэлжэ һургаха, мэргэжэл шадабариинь, дүй дүршэлынь дээшэлүүлхэ, али олон зүйлнүүдһээ гол шухалынь илган абаха, тэдэнэй хэһэн хүдэлмэриин аша үрэ ехэтэй, бүтэмжэтэй байха асуудалда анхарха ушартай.

Арадай хинагшадай элирхэйлһэн алдуу эндүү, муу хэрэг үйлэ, зарим ушарта гэмтэ нюурнуудта яла тоходог ябадал ганса нэгэ нюурнуудай хара сэдьхэл хүдэлгэдэг. Арадай хинагшадай оруулhан дурадхал болон зүбшэлдэ албан хойрогоор, ёhо бусаар хандадаг, һайн хэрэгыень хойшонь татадаг баримтанууд ушардаг. Иимэрхүү ёhо бусын абари аашатай эрид шууд тэмсэхэ, арадай хинагшадай ажал ябуулгые хододоо үмэглэн хамгаалха, арадай хинагшадай элирүүлһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар предприяти, эмхи зургаан, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай гол шухала зорилгонь мүн болоно.

Партийна организациин мэргэн шадабаритай хүтэлбэри, партийна ёhоной анхарал ба дэмжэлгэ — арадай хиналтын комитет болон бүлэгүүдэй үмэнэ табигдаhан ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ эшэ үндэһэниинь болоҗо үгэхэ зэргэтэй.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ амжалта туйлаhанайнь түлөө, мүн И. А. Лихачёвой нэрэмжэтэ Московско автомобильна заводой байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум 1966 оной июлиин 30-да гаргаhан Указаараа энэ заводой 997 хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд болон алба хаагшадые СССР-эй орденууд болон медальнуудаар шагнаба.

(ТАСС).

Ороohо худалдаха түсэбөө дүүргээ

Воронежско областиин хүдөөгэй ажалшад ороohо таряа һайнаар ургуулжа, гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө (кукуруза, просо, гэршүүхэһээ бэшээрнь) амжалтатайгаар дүүргэв.

Түс областиин колхоз, совхозууд 1000 мянган тонно тушаахаа түсэбтэй аад, августын 1-дэ 1053 мянган тонно ороohо гүрэндэ худалдаа.

Тульска областиин колхоз, совхозууд гүрэндэ ороohо худалдаха түсэбөө (гэршүүхэһээ бэшээрнь) дүүргэбэ. Тиихэдээ августын 1-дэ 159 мянган тонно ороohо таряа бэлэдхэлэй газарта шэрэжэ абаашаа.

Львовско областиин хүдөөгэй ажалшад таряа худалдаха түсэбөө 118 процент дүүргээ. Тиихэдээ 48 мянган тонно ороohо тушааhан байха юм.

Калужска областиин колхозууд, совхозууд гүрэндэ таряа худалдаха тушаа тогтоогдомол түсэбөө (гэршүүхэһээ бэшээрнь) дүүргэв. Тиихэдээ 20 гаран мянган тонно ороohо худалдаба.

Воронежско, Тульска, Львовско, Калужска областьнуудай колхоз, совхозууд гүрэндэ таряа талха худалдалгаяа үргэлжэлһөөр.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СЕССИ

СССР-эй долоодохи зарлалай Верховно Соведэй нэгэдэхи сесси августын 2-то Москвада хүдэлмэреэ эхилээ. Үглөөнэй 10 часта Союзай Соведэй заседани нээгдэһэн байна. СССР-эй Верховно Соведэй заседаниин зал соо депутадууд, олон тоото айлшад суглараа.

Нүхэд **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, В. В. Щербицкий, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаковой** президиумдэ ерэжэ һуухада, сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй нэгэдэхи сессиие нээхыень наһажаал депутадуудай нэгэн СССР-эй Уран зохёолшодой союзай правлениин нэгэдэхи секретарь **К. А. Фединдэ** даалгаха гэһэн дурадхал Старейшинануудай соведэй даалгабаряар депутат **М. В. Келдыш** оруулһан байна.

К. А. Фединэй эхилэлгын үгэ хэлэжэ, арадай аша туһада зорюулан, үрэ ехэтэйгээр хүдэлхыень депутадуудта хүсэһэнэйнь һүүлээр, сессидэ хабаадагшад Союзай Соведэй Түрүүлэгшые, тэрэнэй орлогшонорые һунгажа ороо.

Палатын түрүүлэгшээр **И. В. Спиридонов** нэгэн дуугаар һунгагдаа. Удаань Союзай Соведэй, мүн Союзай Соведэй болон Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседанинуудай хүдэлмэриин гурим баталагдаа.

Сессиин зүбшэхэ зүйлые палата хэлсэжэ ороһон байна. Депутадуудай үзэмжэдэ доро дурсагдаһан асуудалнууд табигдана:

1. Союзай Соведэй Мандатна комиссиин һунгалта.
2. Союзай Соведэй болон Национальностьнуудай Соведэй саг үргэлжын комиссинуудые байгуулга.
3. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые батaлалга.
4. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй һунгалта.
5. СССР-эй правительствые — СССР-эй Министрнүүдэй Соведые байгуулга.

Зүбшэхэ зүйлые, асуудалнуудые хаража үзэхэ гуримые Союзай Совет нэгэн дуугаар баталаа.

Союзай Соведэй Мандатна комиссие 31 хүнһөө бүридүүлэн депутадууд һунгаа. Комиссиин түрүүлэгшээр депутат **Н. Н. Родионов** (Челябинска область) һунгагдаһан байна.

Иигээд СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй нэгэдэхи заседани хаагдаа.

☆ ☆ ☆

СССР-эй долоодохи зарлалай Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй нэгэдэхи заседани үдэрэй 12 часта эхилээ. **Нүхэд А. Н. Косыгин, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов** болон **В. Н. Пономаревые** сугларагшад халуунаар угтаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй нэгэдэхи сессиие нээхыень депутат **Д. С. Коротченкодо** (Украинын ССР) даалгаха гэһэн дурадхал депутат **В. Е. Лобанок** Старейшинануудай соведэй даалгабаряар оруулһан байна.

Удаань Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшые, тэрэнэй орлогшонорые депутадууд һунгаа. СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшээр депутат **Ю. И. Палецкис** нэгэн дуугаар һунгагдаа.

Национальностьнуудай Соведэй мүн Союзай Соведэй болон Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседанинуудай хүдэлмэриин гурим баталагдаа.

Сессиин зүбшэхэ зүйлые Национальностьнуудай Совет зүбшэн хэлсэжэ ороо. Доро дурсагдаһан асуудалнууд депутадуудай үзэмжэдэ табигдана:

1. Национальностьнуудай Соведэй мандатна комиссиин һунгалта.
2. Союзай Соведэй болон Национальностьнуудай Соведэй саг үргэлжын комиссинуудые байгуулга.
3. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые батaлалга.
4. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй һунгалта.
5. СССР-эй правительствые — СССР-эй Министрнүүдэй Соведые байгуулга.

Зүбшэхэ зүйлнүүд болон асуудалнуудые хаража үзэхэ гуримые Национальностьнуудай Совет нэгэн дуугаар баталаа.

Национальностьнуудай Соведэй Мандатна комиссие 31 хүнһөө бүридүүлэн депутадууд һунгаа. Комиссиин түрүүлэгшээр депутат **А. П. Вадер** (Эстониин ССР) һунгагдаһан байна.

Тиигээд СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй нэгэдэхи заседани хаагдаа.

(ТАСС).

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 182 (11168) | 1966 оной августын 3, среда | Сэн 2 мүнгэн

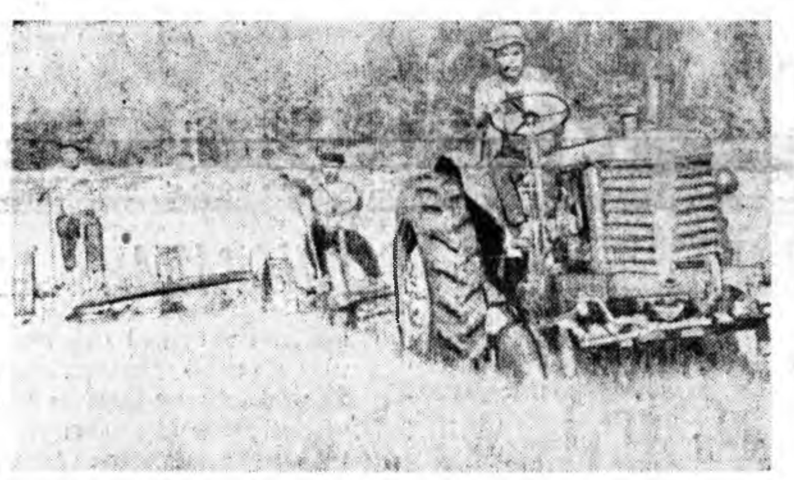
РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДТА ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИИН ЯБАСА ТУХАИ

1966 оной августын 1-нэй мэдээн
(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Үбһэ сабшалга	Хуряагдаһан үбһэн (тонноор)	Набшаһа тэжээл (тонноор)
Баргажанай	9	2059	5058
Бэшүүрэй	42	4761	710
Зэдын	7	875	259
Яруунын	3	—	385
Баунтын	—	—	—
Загарайн	19	1519	195
Захааминай	22	2145	—
Кабанскын	38	2112	—
Прибайкалиин	47	1637	—
Хяагтын	25	1842	25
Мухар-Шэбэрэй	42	5708	1173
Сэлэнгын	31	3085	—
Түнхэнэй	32	2699	744
Ахын	8	603	8
Улаан-Үдын	36	4225	593
Хориин	11	1405	405

Сабшалга, тармалгые зэргэ ябуулая!

ХУРА БОРООДОШЬЕ ӨӨРЭГҮЙ...

Ниитынгээ малда бардам хүрэхэ үбһэ бэлэдхэхын түлөө ажахы бүхэн шармайн оролдоно. Мүнөө жэл хаа хаанагүй хура бороотой байжа, ногоон һайн ургаа. Юрөө нютагташье муу гэхын аргагүй, урда жэлэйхидэ орходос ногоон жэшээгүй һайн гараа бшуу. Эндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз бүри эртэ байхада машина техникэеэ, зэр зэмсэгээ сүм бэлэн болгоод, июлиин арбан найманһаа үбһэ хуряалгадаа жэгдэрэн ороо һэн.

Петр Чагдуровай хүтэлбэрилдэг бригада колхоз соогоо түрүү зэргэдэ ябана. Хамта 22 хүн. Богонихон болзор соо 450 га сабшаа. Үбһэ хуряалгада Юрөөгэй дунда һургуулиин һурагшад ехэхэн туһаламжа хүргэнэ.

Шагдар Дашапылов морин косилкада хүдэлхэдөө үдэрэнитөө даабарине 110—115 процент бэелүүлнэ.

Үбһэшэдэй хоорондо социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүрысөөнэй дүн таба хоноод согсолон гаргагдадаг. Түрүү һуури эзэлэгшэдтэ шан барюулагдана. Эдэнэр хура бороодошье өөрэгүй ажаллажал байдаг.

Зураг дээрэ: Дашапыловай даадаг бригадын гэшүүд тракторна косилкаар үбһэ сабшажа ябана.

Л. КРИВУЛИНАЙ фототекст.

Үсөөхэн үдэрэй зорилго

Ахын ой модоной ажахын хүдэлмэрилэгшэд ниитын адууһа малда үбһэ тэжээл бэлдэлсэхээ шефтээ абаһан Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо гараба.

—Сабшалангай үргэсэ энэ жэлдэ һайн, ойрын үдэрнүүдтэ үбһэ хуряалгаяа дүүргэжэ, һайн шанартай тэжээл колхоздоо тушааха зорилго урдаа табинабди,— гэжэ звеное даагша Буда Сымбелов хөөрэнэ.

Эдэнэр урданаа сабшагдаагүй, бүртаг, бута-газарнуудые сабшаха юм. Энэ хүдэлмэреэ шанартайгаар, үсөөхэн үдэртэ дүүргэхэ зорилготой.

П. ЖУЖАЕВ.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

1966 ондо Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ талаар гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай

«1966 ондо Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай» республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ, депутат К. Л. Барьядаевай элидхэлые Буряадай АССР-эй Верховно Совет шагнан зүбшэхэ зуураа, республикын ажалшад КПСС-эй XXIII съездын, КПСС-эй ЦК-гай мартын болон сентябриин Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй арадай ажахын түсэбые дүүргэхын хойноһоо тэмсэжэ, ажахын болон культурна байгуулалтада зарим тэды һайн үрэ дүнгүүдые туйлаа гэжэ тэмдэглэнэ.

Республикын промышленна предприятинууд 1966 оной түрүүшын хахад жэлэй турша дотор валовой продукци гаргаха түсэбөө 102 процент дүүргэээ. Промышленна үйлэдбэриин хэмжээ нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 14 процентээр дээшэлээ. Хахад жэлэй түсэбһөө гадуур 3,5 миллион түхэригэй продукци гаргагдаа.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй промышленна министерствэнүүд болон предприятинууд валовой продукци гаргаха түсэбөө 102,8 процент дүүргэээ.

Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын завод, «Теплоприбор» завод, нарин сэмбын фабрика, Улаан-Үдын болон Гусиноозерскын оёдолой фабриканууд, Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинат, «Индпошив» болон бусад предприятинуудай коллективүүд түрүүшын хахад жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлэв.

Шулуу нүүрһэ, электрын элшэ хүсэ абалга, модо зөөлгэ, цемент, сонхын шэл, автоматизацилга хэхэ приборнууд, автокранууд, мебель, түмэр оро, нооһон бүд, угаалгын машина, оёмол хубсаһан, мяхан, колбаса, мяханай болон загаһанай консервэ, малай тоһон, сагаан эдеэн, хилээмэн болон хилээмнэй-булочна зүйлнүүд, макарон, комбинированна тэжээл гэхэшэлэн — шухалын шухала продуктнуудаар түсэб үлүүлэгдөө.

Хэдэ хэдэн предприятинуудта технологи наринжуулха, хүдэлмэридэ научна эмхидхэл нэбтэрүүлхэ, хуушарһан түхеэрэлгэнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэри һайжараа. Энээнэй аша туһаар үйлэдбэриин үрэ дүн дээшэлээ, продукциин шанар һайжараа, ажал хүдэлмэриин, материальна болон финансова арга боломжонууд эли бодо аша туһатайгаар ашаглагдадаг болоо.

Промышленностьда ажалай бүтээсын түсэб 102 процент, тэрэ тоодо республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй промышленностьда 103 процент дүүрэв. Ажалай бүтээсэ нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 11 процентээр дээшэлээ.

Республика гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые мяхаар 133 процент, һүөөр—106 процент, үндэгөөр—120 процент, нооһоор—122 процент бэелүүлээ. Үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхидэ орходоо һү болон нооһо абалга зарим тэды дээшэлээ, ниитын адуу малай тоо толгой олошороо. Республика эртын хабарай тарилгын түсэбые 100,7 процент гүйсүүлээ, нёдондонойхидо орходоо шэниисэ силосэй кукуруза, тэжээлэй корнеплод, гэршүүхэ ехээр таригдаа.

Республикын барилга-хабсаралгын эмхи зургаанууд 1966 оной түрүүшын хахад жэлдэ даалгагдаһан хүдэлмэриингөө түсэбые 101,1 процент дүүргэээ. Гүрэнэй капитальна һомололгын мүнгэ зөөреэр 39,2 мянган дүрбэлжэн метр байрын талмай ашаглалгада оруулагдаа, түрүүшын хахад жэлэй түсэб 127 процент дүүргэгдээ.

Розничнэ эд бараанай эрьесын түсэб 100,2 процент, тэрэ тоодо ниитын эдеэ хоолой эрьесээр 101,4 процентээр бэелүүлэгдээ. Хүн зондо 1965 оной түрүүшын хахад жэлэйхидэ орходоо 10,2 миллион түхэригэй эд бараан ехээр худалдагдаа. Буркоопсоюз, Горпищеторг, ой модоной промышленностиин министерствын УРС, столовонуудай трест болон бусад худалдаа наймаанай томо системэнүүд хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэээ.

Коммунально-ажаһуудалай предприятинууд, элүүрые хамгаалгын, социальна тэдхэмжын, соёл культурын болон гэгээрэлэй эмхи зургаанууд саашалаа олошороо.

Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха министерствын предприятинууд хүн зондо үзүүлхэ ажаһуудалай туһаламжын хэмжээе 23 процентээр ехэ болгоо.

Гэхэтэй хамта республикын арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэлгэдэ горитойхон дутагдалнууд бии байна.

Республикын 180 предприятинуудһаа 44-ниинь валовой продукци гаргалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргээгүй. Клюевскэ леспромхоз, Онохойн модоной комбинат, мебельно-модо болбосоруулгын комбинат, Улаан-Үдын шэлэй завод, Сүхын арһанай завод, Хяагтын гортоп, хилээмэнэй 4-дэхи завод, Ивалгын кондитерска фабрика, Захааминай пивэ нэрэлгын завод, Улаан-Үдын хирпиисын завод, хэблэлэй управлениин типографи, Баргажанай, Зэдын, Яруунын, Тарбагатайн, Бэшүүрэй аймагуудай болон Бабушкин городой аймбыткомбинадууд ехэхэн гээгдэлдэ оронхой.

Олохон предприятинуудта фонднуудые ашаглалгаһаа орохо оросо тон доогуур байна. Республикын предприятинуудай гол фонднуудай түхэриг бүхэндэ 77 мүнгэнэй продукци, тэрэ тоодо союзна мэдэлэй предприятинуудта 54 мүнгэнэй, барилгын материалнуудай промышленностиин предприятинуудта 22 мүнгэнэй продукци гаргагдаа.

Улаан-Үдын шэлэй завод, Улаан-Үдын хирпиисын завод, загаһанай промышленностиин предприятинууд болон бусад ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбые бэелүүлээгүй.

Республикын промышленность тусхайлбал, нооһоной эхин болбосоруулгын фабрика, Улаан-Үдын мяха-консервын комбинат, мебельно-модо болбосоруулгын комбинат, Тимлюгэй цемент-шиферэй завод, Гусиноозерскын шахтоуправлени болон бусад товарна продукциин өөрынь үнэ сэнгые доошолуулха даалгабаряа дүүргээгүй, тэрээнэй эсэстэ түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо продукциин өөрынь бодото үнэ сэнгые 3,3 миллион түхэригөөр үлүү гаргаһан байна. Бүхы промышленность олзо доходойнгоо талаар хахад жэлэйнгээ түсэбые үнгэрһэн таба һарын турша дотор оройдоол 61 процентээр гүйсүүлээ. Тиигэжэ 5 миллион гаран түхэригэй олзо доход дутуу оруулба.

Республикын промышленна предприятинуудта түсэблэлгын болон экономическа талаар урмашуулгын шэнэ гуримда орохын тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри тон удаанаар ябуулагдана. Нютагай болон эдеэ хоолой промышленностиин, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министерствэнүүдэй, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин предприятинууд илангаяа ехээр гээгдэнэ.

Хүдөө ажахы дээрэ мүн лэ горитойхон дутагдалнууд бии байһаар. Зарим аймагууд (Баргажанай, Ахын, Зэдын, Загарайн болон Прибайкалиин) гүрэндэ мал ажалай ашаг шэмэ худалдалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые бүхы талаарнь гүйсэдхөөгүй.

Республика дотор бүхы дээрээ мяха болон нооһо абалга доошоо ороо.

Ахын, Баргажанай, Зэдын, Бэшүүрэй болон Хяагтын аймагууд һү абалгаяа бага болгоо. Нёдондоной жэшээгээр малай гарзалха, һубайрха ябадал олошороо.

Үбһэ хуряалга, силос даралга, тарилгын болон паарай хойноһоо харуулһалга тон хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэнэ, таряа хуряалгада бэлэдхэл, уһанай ажахые барилгын түсэбые дүүргэлгэ, шэнэ газар ашаглалга, агротехническэ хүдэлмэри ябуулга ехэхэн гээгдэлдэ оронхой.

Колхоз болон совхозуудта экономическа хүдэлмэри зохихо хэмжээн соо эмхидхэгдэнэгүй, олохон ажахынуудта эзэн буса ябадал гаргаха, үрилтэ хэхэ баримтанууд үзэгдэнэ. Энээнэй эсэстэ колхоз болон совхозуудай экономическа үрэ дүнгүүд тон удаанаар һайжарна.

Худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд сагаан эдеэ болон мяханай зүйлнүүдые худалдаха түсэбөө дүүргэнэгүй. Овощ, хартаабха болон үрэ жэмэс худалдалга муугаар эмхидхэгдэнэ. Розничнэ худалдаа наймаанай болон ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай тоо эд бараанай эрьесын болон хүн зоной эрилтын ургалтаһаа гээгдэнэ.

Даалгагдаһан хүдэлмэреэ дүүргэһэн, үлүүлэн дүүргэһэн болбошье, барилгын гол эмхи зургаанууд түсэбөө гүрэнэй капитальна һомололгын талаар оройдоол 92 процент дүүргэээ гэхэ гү, али 3,4 миллион түхэриг хүсэл ашаглагдаагүй. Олохон объектнүүд дээрэ барилгын шанар һайжаруулха тэмсэл һулаар хэгдэнэ.

Капитальна барилгын иимэ хангалтагүй ябаса хадаа барилгын эмхидхэл, бии байгаа машина болон механизмуудые ашаглалга, хүдэлмэришэн кадрнуудые нэгэ газартань тогтоожо хүдэлгэхэ тушаа ехэхэн дутагдалнуудай тохёолдоһоной эсэстэ үзэгдэнэ. Буряадай барилгын управлени өөрынь хүсөөр хэхэ түрүүшын

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

Буряадай АССР-эй зургаадахи зарлалай Верховно Соведэй юһэдэхи сесси

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

1966 ондо Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ талаар гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

хахад жэлэй түсэбые дүүргээгүй. даалгабарита хүдэлмэриингөө хэмжээе нёдондоной түрүүшын хахад жэлтэй жэшэбэл, 10 процентээр доошолуулһан байна.

Буряадай барилгын управлени болон бусад даалгабари дүүргэдэг эмхи зургаанууд барилгын үнэ сэн хямдаруулха талаар 1966 оной түрүүшын хахад жэлэй даалгабарие бэелүүлээгүй, харин өөрынь үнэ сэн доошолуулха түсэбһөө 3 процентээр үнэтэй болгоһон.

Зарим объектнүүдые бариха үедэ муугаар табигдаһан документаци элирүүлэгдэнэ. Барилга дээрэ ханын материалай дутаха ябадал үзэгдэнэ. Хирпиисын заводууд 1966 оной түрүүшын хахад жэлэй турша дотор 2 миллион хирпиисэ, условно хирпиисээр сэгнэбэл, 3,5 миллион хэһэг шлакоблок дутуу үгэһэн. Томо панельнүүд тон бага һуури эзэлнэ.

Буряадай автомобильна транспортын управлениин предприятинууд байгша оной түрүүшын хахад жэлэй турша дотор ашаа зөөхэ түсэбөө 99,1 процент, тэрэ тоодо «Сельхозтранс» гэжэ ажахы арайхан 91,7 процент бэелүүлһэн.

Республикын экономико болон культурые хүгжөөхэ талаар даалгабаринуудые бэелүүлгэдэ бии байһан горитойхон дутуу дундануудай ушар шалтагаан юуб гэхэдэ, олохон министерство болон ведомствэнүүдэй, тэрэшэлэн ажалшадай депутадуудай аймагай, городской болон районно Соведүүдэй гүйсэдкомуудай эмхидхэлэй ажал хүдэлмэриин хэмжээн партиин XXIII съездын табиһан мүнөөнэй эрилтэ болон зорилгонуудта гүйсэдөөр харюусажа шаданагүй.

Зарим министерство, ведомство болон барилгын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд даалгабарита ажал хүдэлмэриингөө түлөө арадай болон гүрэнэй урда үндэр дээдэ харюусалгатай байһанаа үшөө мэдэрнэгүй.

Олохон министерство болон управлениинүүдтэ экономико болон соёл культурые хүгжөөхэ талаар үндэһэн асуудалнуудые шиидхэлгэ һулаар дэбжүүлэгдэнэ, муугаар эмхидхэгдэнэ, харин үдэр бүриин, олонхидоо жэжэхэн асуудалнуудые шиидхэлгэдэ угаа ехэ саг хосорно.

Гэхэтэй хамта районно һалбариин, предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые үргэн дээшэлүүлхэ талаар республиканска олохон организацинууд зохихо хэмжээ абанагүй.

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет иигэжэ тоггооно:

1. Ажахын һалбаринуудые хүтэлбэрилхэ тушаа ажал хүдэлмэриин онол аргануудые һайжаруулга, республикын экономико болон соёл культурые хүгжөөхэ үндэһэн асуудалнуудые зохёон бэелүүлгэ, ажахын болон культурна байгуулалтын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ предприятинуудай болон эмхи зургаануудай үүсхэл болон өөрын дура зоригые бүхы талаарнь хүгжөөлгэ, парти болон правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ кадрнуудай харюусалгые дээшэлүүлгэ, нарин шанга хиналта тогтоолго, бүхы һалбаринуудта гүрэнэй жаяг журам бэхижүүлгэ тушаа онсо анхарал хандуулжа, партиин XXIII съездын, КПСС-эй ЦК-гай мартын, сентябриин болон майн Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула республикын ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүд, министерствэнүүд, управлениинүүд болон ведомствэнүүд эмхидхэлэй ажал хүдэлмэрие шангадхаха болоно. Энээниие тэдэнэй гол шухала зорилго мүн гэжэ тоолохо.

Ажахыда эзэн бусаар хандаха, үрилтэ хоролто гаргаха ябадалтай эрид шиидэнги тэмсэл ябуулха, ажахы бүхэнэй экономическа үрэ дүнгүүдые һайжаруулха, тэдээнэй ехэ олзотой байха ябадалые түйлаха.

2. Хүдэлжэ байгаа предприятинуудай хүсэ шадалые улам һайнаар ашаглаха, тодхогдоогүй түхеэрэлгэнүүдые түргэн болзор соо хэрэглэхэ тушаа онсо анхарал хандуулха зуураа, үйлэдбэриингөө түсэбүүдые бүхы промышленна предприятинуудай заатагүй дүүргэхэ ябадал хангаха, промышленностиин ажал хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээ абахыень Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, Госпланда, министерствэнүүдтэ, управлениинүүдтэ болон ведомствэнүүдтэ, тэрэшэлэн аймгоррайгүйсэдкомуудта дурадхаха. Үйлэдбэриин экономическа ашатуһые дээшэлүүлхын тула хэмжээнүүдые зохёон, саг болзор соонь бэелүүлхэ, предприятинуудые түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ системэдэ оруулха талаар нарин нягта бэлэдхэлэй хүдэлмэрие хангаха.

Үйлэдбэридэ мүнөөнэй техникын түйлалтанууд болон түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгые хараадаа абалсажа, түсэб дотор технико-экономическа үрэ дүнгүүдые дээшэлүүлмээр гол технико-экономическа нормо болон нормативуудые һалбари болон предприяти бүхэнүүдтэ зохёохо, батална.

3. Хүдөө ажахын талаар—газар тарялангай культурые дээшэлүүлхэ. Үндэр ургаса түйлаха, мал ажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудые олзотой баян болгохо—энэ гол асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ советскэ болон ажахын органуудай бүхы хүсэ шадалые элсүүлхэ.

Буряадай АССР-эй Хүдөө ажахын министерство, Мелиорациин болон уһанай ажахын управлени, «Сельхозтехникэ» нэгэдэл, аймгүйсэдкомууд болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениинүүд:

а) газар тарялангай культурые дээшэлүүлхэ, мал ажал һайжаруулха, хүдөө ажахын үйлэдбэриин олзо доходтой байлгые дээшэлүүлхэ, зүб севооборотуудые нэбтэрүүлэн ашаглаха, һалхинай болон уһанай гэмтэлһээ газарай хүрьһэ хамгаалха, шэнэ газар болон холын бэлшээринүүдые ашаглаха, эдлүүриин газарнуудые уһалха, мал ажал дээрэ үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри гуримшуулха болон мал ажалай фермэнүүдые оньһожоруулха талаар байгша он дотор хараалагдаһан хэмжээнүүдые бэелүүлхэ;

б) «Ниитын үйлэдбэрие хүгжөөхэ хэрэгтэ колхозниигуудай материальна урмашуулгые дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тоггоолые бэелүүлхэ ябадал хангаха. Тиихэдээ ашаг олзо ехэтэй хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, энээнэй үндэһөөр колхозуудай мүнгэн олзо доходые дээшэлүүлхэ тушаа гол анхарал хандуулха. Юундэб гэхэдэ, гэшүүдэйнгээ ажалай түлбэрие уридшалан лаб сохом түлэлгэдэ орохын тула колхозууд мүнөө үедэ гүрэнһөө урьһаламжа абаха баатай болоно бшуу.

в) мал ажалай болон тариан ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха талаар мүнөө жэлһээ тоггоогдомол түсэбүүдые заатагүй бэелүүлхын хэмжээ бэелүүлхэ. үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрие эмхитэйгээр үнгэргэхэ. колхоз болон совхозуудта тариа хуряалгада саг болзор соонь бэлдэжэ, тэрэниие үнгэргэхэ, үрэһэ хүрэнгэ хааха, ургаса тариа тушааха, мүн ажахынуудта үлүү гараһан орооһо тарпагаа түсэбһөө гадуур худалдаха ябадал хангаха;

г) республикын хүдөө ажахын үйлэдбэриин гол һалбари—мал ажалдахи горитойхон дутагдалнуудые усадхаха тушаа хэмжээ абаха. мал ажалай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ, малаа үсхэбэрилхэ болон түл түрэсэ бүтэн байлгаха, ерэхэ үбэлжэлгын үедэ малые тэжээлээр гүйсэд хангаха даалгабаряа дүүргэхэ.

4. Барилга хүтэлбэрилгые һайжаруулха тушаа промышленна болон коммунальна барилга дээрэхи, байрын гэрнүүдые, һургуулинуудые, бага наһанай хүүгэдэй эмхи зургаануудые, элүүрые хамгаалгын болон соёл культурын барилгануудые бодхоолго дээрэхи дутагдалнуудые усадхаха тушаа дары хэмжээ абахыень республикын Министрнүүдэй Соведые болон аймгоррайгүйсэдкомуудые уялгалха. Тиихэдээ мүнөө жэлдэ ашаглалгада оруулагдаха барилгануудта, барилгын шанарта онсо анхарал табиха.

5. Буряадай АССР-эй Худалдаа наймаанай министерство. Буркоопсоюзай правлени 1966 оной хоёрдохи хахад жэлэй турша дотор эд бараанай эрьесын түсэбые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, худалдаа наймаанай болон ниитын эдеэ хоолой предприятинуудые олошоруулха түсэбөө заатагүй дүүргэхэ ябадал хангаха;

колхозой худалдаа наймаанай эмхидхэлдэ бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха, хүдөө ажахын үлүү продуктнуудые худалдан наймаалхадань тосхоной ажалшадта болон колхозуудта шухала эрхэ байдал олгохо; ажахын сэхэ холбоо барисаануудые, промышленна болон худалдаа наймаанай предприятинуудай хоорондо тоосоогоо хэхэ шэнэ онол аргануудые нэбтэрүүлхэ хүдэлмэрие эдэбхитэй болгохо;

худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудта ажахын тоосоо саашадань бэхижүүлхэ тушаа хэмжээ ябуулгануудые зохёохо, бэелүүлхэ.

6. Ажалшадай депутадуудай аймагай, городской болон районно Соведүүдэй гүйсэдкомуудые, тэрэшэлэн тус тус министерство болон управлениинүүдые иигэжэ уялгалха;

а) республикын ажаһуудалайкоммунальна предприятинуудай (баниинуудай, прачечнануудай, гостиницануудай, уһанай соргын, трамвайн) ажал хүдэлмэрие һайжаруулха. Коммунальна гэр байрануудые бүтэн бүлеэнээр, гуримтай зохидоор байлгаха тушаа саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргаха, энэ хэрэгтэ олониитые, гэр байрын комитедүүдые болон гэр байрын захиргаануудые хабаадуулха. Тоо болон шанарай бүхы үрэ дүнгүүдээр коммунальна бүхы предприятинуудай түсэбүүдээ гүйсэдөөр бэелүүлхын, ажаһуудалай болон коммунальна барилгада хараалагдаһан бүхы мүнгэ зөөрие гүйсэдөөр гаргашалхын тула хэмжээ абаха;

б) ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын шухала гуламтанууд болгожо, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ажал хүдэлмэрие үндэһөөрнь һайжаруулха, Культурын байшангуудые, клубуудые, библиотекэнүүдые, улаан булангуудые гуримтай зохид болгохо, тэдэниие мебель, культурна хэрэгсэлнүүдээр хангаха. Совет засагай тогтоһоор 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын зорилгоор культурын хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдэлмэришэдэй болон колхозниигуудай дунда мүрысөө үргэдхэхэ. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые үүсхэлтэ ёһоор бариха хэрэгтэ предприятинуудай, колхоз, совхозуудай мүнгэ зөөриин, материальна арга боломжонуудые үргэнөөр элсүүлхэ, хүн зониие энэ хэрэгтэ олоор хабаадуулха. Илангаяа хүдөө нютагуудай хүн зондо кино харуулгын шанарые дээшэлүүлхэ;

в) һургуулинуудта һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэрие һайжаруулха, үхибүүдые улам һайнаар һургаха, класстаа хоёрдохи жэлээ һууха ябадалые эрид үсөөрүүлхэ. Бүгэдэ ниитын һуралсал тухай хуулиие хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ, бүгэдэ ниитын дунда һуралсалда шэлжэн оролгодо бэлэдхэлэй хүдэлмэрие үргэдхэхэ, һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлые шангадхаха. олон халаанда хэшээл үнгэргэхэ ябадалые үсөөлхын, классай гэр байрануудые болон интернадуудые үргэдхэхын, һургуулинуудые багшанараар гүйсэд хангахын тула хэмжээ абаха, һургуулиин ажал хүдэлмэридэ түрэлхидэй олониитые үргэнөөр, эдэбхитэйгээр хабаадуулха.

Дунда һургуули дүүргэһэн һурагшадые ажалда түбхинүүлхэ асуудал тушаа онсо анхарал хандуулха, һургуулиин гэр байрануудые болон бага наһанай үхибүүдэй эмхи зургаануудые барихын, заһабарилхын тула 1966 ондо гаргашалхаар һомологдоһон мүнгэ зөөрие гүйсэд аш[...]

г) республикын хүн зониие [...]гын талаар хангаха хүд[...] саашадань һайжаруулха ябад[...]лүүлхэ, ажахын түсэбөөр хар[...]һанай ёһоор эмнэлгын-профи[...]ческа эмхи зургаануудые хү[...] бариха, тэдэниие медицинын [...]мэрилэгшэдөөр хангаха, капи[...] һомологлгын мүнгэ зөөрие гү[...] гаргашалха, элүүрые хамг[...] барилгануудые хараалагдаһа[...] болзор соонь ашаглалгада үг[...]шаа хэмжээ абаха.

7. КПСС-эй XXIII съездын [...]хэбэринүүдэй ёһоор ажалшад[...]путадуудай нютагай Соведүү[...]хидхэхы ажал хүдэлмэриин хэ[...] дээшэлүүлхэ, предприяти боло[...] хозуудта үйлэдбэриин-финанс[...] сэбүүдые дүүргэхын хойноһоо [...]та табиха хэрэгтэ, гүрэнэй жа[...]рамые нарин нягтаар сахиха, [...]ной культурно-ажаһуудалай [...]лэмжые таатай зохидоор ха[...] эмхидхэхэ, город болон хүдөө [...]нуудые болбосон түхэлтэй б[...] хэрэгтэ тэдэнэй ажал ябуулгы[...]лүүлэн ябуулха. Эмхидхэлэй-[...] хүдэлмэрие эрид шинэдэнгээр [...]руулха, нютагай Соведүүдэй [...]дуудай бүлэгүүдэй, саг үр[...] комиссинуудай, тэрэшэлэн а[...]лай олониитын һайн дуранай [...]нуудэй ажал хүдэлмэрие бү[...]тэй, эдэбхитэй болгохо.

* * *

Шэнэ табан жэлэй түрүүши[...] —1966 оной арадай ажахы[...]бые болзорһоонь урид дүүр[...] совет арадай ажабайдалда то[...]хо түүхэтэ үдэр—Агууехэ [...]риин социалис революциин 50[...] ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтах[...]лөө социалис мүрысөөндэ ре[...]кын бүхы ажалшадай эдэбхи[...] оролсохыень Буряадай АССР-э[...]ховно Совет уряална.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президи[...]
Түрүүлэгшын Орлогшо Д. РАДНА[...]
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиу[...]
Секретарь Л. САБУРО[...]

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1966 оной июлиин 28.

Эхин организаци—партиин үндэһэ һуури

ЗҮБӨӨР УДАРИДАХА, ҮҮСХЭЛДЭНЬ ТҮШЭГЛЭХЭ

МАНАЙ комбинадай цех, участогуудай партийна эхин организацинууд хадаа КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдһээ зохихо тобшолол хэһэн, өөһэдынгөө эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэрие улам һайжаруулха талаар хэмжээнүүдые бэелүүлжэ байдаг. Нэн түрүүндэ коммунистнуудай үүргые үйлэдбэри дээрэ, коллективэй дунда улам үргэхэ, тэдэнэй нүлөөе бүри гүнзэгырүүлхэ хэрэгтэ анхарал хандуулагдана.

Зүгөөр энэ урдаа табиһан зорилго гансата, ямар нэгэн ажахын удхатай кампаниин бүтэдэгтэл адляар шиидхэгдэшэхэ бэшэ зүйл ха юм даа. Ушар иимэһээ комбинадай партийна комитет өөрынгөө хүтэлбэрилхы болон эмхидхэхы мэргэжэл шадабарие улам нарижуулха уялгатай болоно. Энэньшье гайхалгүй. Манай предприятиин партийна организаци 13 эхин организацинуудһаа бүридэнэ, тэдээн доторнай партийна 18 бүлэг байгуулагданхай. Тиихэдээ организаци бүхэнэймнай үйлэдбэриин эрхэ байдал бэе бэеһээ илгаатай, өөһэдын онсо янза түхэлтэй бшуу. Тиибэ ябабашье эхин организаци, партийна бүлэг бүхэн эмхидэлэйнгээ талаар нилээд бэхижэнхэй, ехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө коллективэй хүсэ шадалые элсүүлжэ шадаха аргатай.

Коммунист бүхэниие өөһэдынгөө үмэнэхи зорилгодо харюусалгатайгаар, тэрээндээ партийна ёһоор хандадаг байхаар хүмүүжүүлхэ гээшэ түрүүшын зорилго. Тиимэһээ булта организацинуудай хамтын суглаан дээрэ КПСС-эй Уставаар табигдаһан эрилтэнүүдые коммунистнуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Энэ хэмжээн партийна хүдэлмэридэ һайн нүлөө үзүүлһэн байна.

Өөрынгөө уг зорилгые бодотоор ойлгожо, эдэбхи үүсхэлтэйгээр үйлэдбэриин хэрэгтэ хам оролсоһон партийна эхин организацинуудай хэрэг үйлэнь үнэхөөрөөшье һайн, коллективын амжалта хододоо түйлажа байдаг.

Жэшээнь, гэр барилгын цехэй коммунистнууд коллективээ хүтэлбэрилхэ шадабари шудалһан улад. Тус партийна организаци (секретариинь нүхэр Гусляков) долоон жэлэй түсэб дүүргэхын түлөө эршэ хүсэтэйгөөр оролсоһон, зориһондоо хүрэһэншье байха. Энэ цехээрхин долоон жэл соо хараалһан үйлэдбэриин түсэбые 1965 оной ноябриин 4-дэ дүүргэһэн юм. Гадна түсэбһөө гадуур 280 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаһан байна.

Энэ цехэй хүдэлмэрилэгшэд комбинат соогоо нэн түрүүлэн эрхим шанартай продукци бүтээн гаргадаг болохо гэһэн Москва, Ленинградай предприятинуудай үүсхэ дэмжэһэн юм. Мүнөө эндэхи ажалшадай 80 процентнь өөрынгөө хэһэн юумые һөөргэнь бусаалтагүйгөөр тушаадаг, хүдэлмэришэн бүхэн хоёр-гурбан мэргэжэл шудалanхай, булгадаа техническэ мэдэрэлээ дээшэлүүлхэ һуралсалда ябана.

Эндэхи коммунист бүхэн партийна даабаритай. Энэ даабаряа хэр дүүргэжэ байдагынь партбюрогой зүгһөө ходо хиналта хэгдэдэг. Коммунистнуудай хамтын суглаан дээрэ партийна ажабайдалдахи, үйлэдбэридэхи гол шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ, ниитын эмхинүүдэй ажал ябуулгада үдэр бүриин туһаламжа үгэжэ байдаг.

Партийна бүлэгүүд гээшэ мүн лэ ехэ хүсэн. Һайнаар хүдэлдэг бүлэгүүд яһала олон. Жэшээнь, модо хюрөөдэлгын халаанай нүхэр М. С. Беликовэй хүтэлбэрилдэг партийна бүлэгэй хүдэлмэри тухай тогтомоор. Тус бүлэг шанар һайнтай продукци бүтээхын түлөө ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Тиихэдээ хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ анхаралаа онсо хандуулдаг шуу. Бүлэгэй гэшүүд булгадаа ниитын хэрэгтэ шударгыгаар хабаададаг. Бүлэгэй гэшүүдэй үүсхэлээр энэ халаанда комсомол-залуушуулай поток эмхидхэгдэжэ, тэрэнэй бригадираар коммунист Николай Рычков томилогдоо һэн. Энэ потогой хүдэлмэришэд халаанайнгаа даабарие 110—115 процент дүүргэжэ байдаг юм. Социалис мүрысөө эмхидхэлгэ, дүнгынь согсолго, ниитэдэ харуулга, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулга энэ бүлэгэйхидэй үдэр бүриинь хэрэг болонхой.

Комбинадай партком хадаа коммунистнуудай үүргые дээшэлүүлхэ талаар хэгдэхэ юумые бүрин түгэс эмхи гуримтайгаар бүтээнэ гэжэ хэлэхын аргагүй. Бүтээжэ байгаа хэмжээ ябуулгануудһайшье һанаһандамнай хүрэнэ гэмээр бэшэ. Гэбэшье предприятиин урда табигдаһан зорилгонуудые хүсэндэнь хүргэхэ хэрэгтэ эхин организацинуудай, бүлэгүүдэй анхаралые зорюулхадаа, партийна хүдэлмэридэхи али бүхы онол арга, дүршэл шадабарие хэрэглэхые оролдонобди. Тиимэ хүтэлбэри байха ёһотойшье ха юм даа.

Партийна эхин организацинуудай секретарьнарай, партгрупоргнуудай хүдэлмэрие саг үргэлжын хиналта доро абаха гээшэ шухала зүйл. Тэдэнэй ударидажа байһан коммунистнуудай, харюусажа байһан участогай хэрэг үйлын хэр зэргые мэдэжэ байхын зорилгоор алибаа шухала асуудалаар тэдэнэй элидхэлые парткомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэхэдэ туһатай. Тэдэнэй харюусалгань дээшэлдэг.

Парткомой бодото туһаламжа мүн тон шухала. Тиимэһээ парткомой гэшүүд партийна эхин организацинуудай түсэбөө табихадань, суглаагаа зарлахадань ходо хамһалсажа байдаг. Суглаанда бэлдэхэ, тэрэниие үнгэргэхэ, тэндэ абтаһан шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгэй хойноһоо хиналта байгуулгада туһалалсадаг. Мүнөө суглаан бүхэндэ урдань абтаһан шиидхэбэринүүдэй хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тушаа харюусалгата нюурнууд гү, али партбюрогой секретарь мэдээсэдэг гурим тогтоогдонхой. Тэрэ мэдээсэлэй дүнгөөр ондоошье хэмжээн хараалагдахадаа болодог. Сагай эрхэ байдалһаа дулдыдаха.

Партийна эхин организациин секретарьнараар, мүн тэрэшэлэн партгрупоргнуудаар олон нүхэд түрүүшынхеэ һунгагдаһан юм. Энээнһээ уламжалан, тэрэниие партийна хүдэлмэриин дадал тодхолдо һургаха хүсэлэнтэйгөөр һара бүхэндэ нэгэ дахин семинар үнгэргэдэг гээшэбди. Тиихэдээ өөһэдынгөө дүй дүршэлые халан абалсаха хэмжээндэ һаналаа табидаг зэргэтэйбди. Энэ аша туһаар һайн һуралсал байна.

Гадна парткомой дэргэдэ залуу коммунистнуудай һургуули байгуулагданхай, хэшээлынь һарадаа нэгэ дахин боложо байдаг. Мүн тэрэшэлэн хоёр һара соо нэгэ дахин сугларжа хэшээлээ үнгэргэдэг агитаторнуудай һургуули хүдэлнэ. Эдэ бүгэдэ партийна эхин организацинуудай, партийна бүлэгүүдэй хүдэлмэреэ эмхидхэн ябуулхадань, коммунист бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэдэнь, дааһан хэрэгтээ эрилтэ ехэтэйгээр хандалгадань нүлөөлдэг, һургаал боложо үгэдэг байһаниинь бодото байдал гэршэлнэ бшуу.

Тобшолон хэлэхэдэ, партийна эхин организацинуудай, бүлэгүүдэй өөһэдынь эдэбхи үүсхэлдэ түшэглэхэ зуураа, тэдэнээ зүбөөр, залан ударидаха гээшэ парткомой гол шухала хэрэгынь гэжэ тэмдэглэмээр.

Ц. ЦЫБАНОВ,
Онохойн модоной комбинадай парткомой секретариин орлогшо.

Загарайн аймаг.

ХҮХЭ НОГООНОЙ САГТА ХҮШЭЛҮҮЛЖЭ АБАЯ МАЛАА

АРАДАЙ ХИНАГШАДАЙ ДО[...]

НАРАНАЙ ХӨӨРЭТЭР, НОЙРОО ХАНАТАР...

ЗУНАЙ ногоон дээрэ мал һайнаар таргалдаг. Теэд энэ үедэ һайса адуулагдаха ёһотой юм ааб даа. Хонидые гү, али эбэртэ бодо малые ногоо элбэгтэй бэлшээридэ бүхэли үдэртөө, мүн һүниин сагые оруулалсажа байгаад адуулхада шэгнүүрынь түргөөр нэмэнэ ха юм. Ажалдаа оролдосотойгоор хандадаг хүнүүд манай Баргажан нютагта олоншье һаа, шалгажа үзэхэдэ элдэб ушарнууд тохёолдоно.

Һаяхан арадай хинагшад XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой холын гүүртэ, отарануудаар ябажа, малшадай ямараар ажаллажа байһыень шалгаһан юм. Түрүүн отарануудаар ябаһан байгаабди. Хонишодой ажал тухай юу хэлэгдэхэ байнаб? Нооһо хайшалалга дүүрэжэ, хонидой үдэр һүнигүй бэлшээгдэжэ, ногоо һайнтай газарта адуулагдажа, эгээл тарга абаха хаһань миил алдагдажа байна. Олон отарануудта хонидынь бэлшээридэ эртэ гаргагданагүй, һүниндөө орой болотор адуулагданагүй. Тусхайлхада, Галдан Гармаевай хүтэлдэг бригадын эхэ хониид үглөөнэй наранай дээрэ хөөрэтэр хорёо соогоо хаалгаатай байба. Ахалагша хонишон Владимир Ринчиновэй даадаг эрье хонид баһал хорёо соогоо маарадажа байгаа. Лхама Борисовшье үглөөнэй һэрюундэ хонидоо ногоон дээрэ садхаагаад байха хүн, 7—8 час болотор хооһон хашаа соонь хаагаад, һанаа амархан байна.

Эдэ нүхэдэй даадаг отарын хонид зунай эхинһээ хойшо һайнаар адуулагдажа, уусаяа гадарлаһан байгаа гээшэ гү, тиигээд мүнөө дурандаа адуулагдадаг юм гү? Тиигэжэ хэншье һанахагүй. Һүрэгүүд соонь үбэлдөө туража, зүдэржэ ондо ороһон, тэнхээ тамираар һула хонид олон үзэгдэнэ. Хүнэйл оролдолгоһоо болоно бшуу. «Наранай халатар, нойроо ханатар» гэһэн ёһо турим урдаа баряад, зунай үедэ малые иигэжэ адуулжа байхада хаанаһаа хүсэ шадалаа нэмээхэб! Үдэрэй халуу ороһон хойно хонидые бэлшээридэ тууухада бүгшэм халуунда мүртэйгөөр эдеэлжэ шаданагүй. Үдэшын һэрюу ороходо газаагаа намнагдажа асараглаха юм байна. Иимэл даа, зарим хонишодой ажалынь...

Арадай хинагшад энэ ажахын отарануудаар ябахадаа, эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгэдэ бэлэдхэлэй ямар байһаниие баһал шалгалсаа юм. Иигээд арбаад—хорёод хоногһоо энэ хүдэлмэриин халуун хаһа орохонь. Тиигээд юу хэгдэнэб? Тус колхоздо үрэжүүлгын 12 пункт эмхидхэгдэхэ байгаад, нэгэнииншье бэлэн болгогдоогүй. Энээн тушаа колхозой правленидэ хооһон хөөрэлдөөн гараад лэ үнгэрнэ. Отаранууд дээгүүр байдаг хусанууд булта нэгэ газарта суглуулагдажа, аминдаа харууһалгада табигд[...] байһаар. Теэд мүнөө бусад от[...]нуудта үлөөгдэһэн хусануу[...]гүүд соогуур миин һула яб[...] харагдана. Ахалагша хонишон [...]ма Борисовай отарада хэдэн [...] дурандаа хонидтоёо бэлшэж[...]на һэн. Яриттын бригадын [...]рануудта хүрьгадынь эхэ[...]тээ сугтаа ябана. Мүнөө хү[...] илгагдажа, аминдаа таһал[...]гүй. Эдэ бүгэдые колхозой хү[...]бэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ада[...] хараагүй байха ха гү? Үдэр[...] хаража байгаа ёһотой. Теэд [...]лай эмхидхэлэй һула дээ[...] иимэрхүү байдал ушарна.

Колхозой правлениин зүгһө[...] дото анхарал табяагүйдэ [...]лай дутагдалнууд бүрин усад[...]даха арга байна аал?! Энээн гү[...] боложо үзэхөөр саг тулажа е[...]

Шалгалтада хабаадагшад:
Н. ОЧИРОВ, Баргажанай аймагай ара[...] хиналтын комитедэй түрүүлэ[...]
Г. БАДМАЕВ, А. ЦЫРЕМПИЛОВА, арадай хинагш[...]

ИЛАГШАДТА УЛААН ТУ[...]

БЭШҮҮР. Зунай элдин [...] ниитынгээ малай ашаг шэмы[...] бадхажа, гүрэндөө продукци[...]гээр худалдаха зорилго та[...] «Дружба» колхозой гэшүүд [...] сөөндэ эдэбхитэйгээр хабаа[...]жа байнхай.

Эндэхи һаалишад хахад жэ[...]гээ түсэбые болзорһоонь [...] дүүргээд, гурбадахи квартал[...] сэбые үлүүлэн дүүргэхые о[...]жо байна. Һаяхан социалис [...] сөөнэй дүн гаргагдажа, түрү[...]һан Елань тосхоной та[...] МТФ-дэ колхозой правлени[...]тийна комитедэй дамжу[...] Улаан туг барюулагдаба. Эн[...]мын ажалые А. И. Маковее[...] хидхэжэ байдаг. Тэрэ олон [...] һайнаар ажаллаһанайнгаа [...] гүрэн түрын хайрада хү[...] Ажалай Улаан Тугай ордено[...]нагдаа.

Н. КУРТОШ[...]

Ивалгын туршалга-үйлэд[...]гын ажахын үнеэд бэл[...] адуулагдажа байна.

Ф. СОРОКИНОЙ ф[...]

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

КАРА-КАЛПАГАЙ АССР. Урда Аралай уһан согуур һүни үдэргүй хэдэн арбаад судна-нууд иишэ тиишээ ябажал байдаг. Эндэ загаһа барилга түлэг дундаа. Загаһанай заводуудта сомууд, сазанууд болон бусад загаһанууд та-лалгаряагүй асарагдажал байдаг. Муйнакска районой «40 лет Октября», «Память Ленина» гэжэ загаһа барилгын колхозуудай ажалшад ехэ амжалта туйлаа. Муйнакска загаһанай кон-сервын комбинат энэ жэлдэ дээгүүр уялгануу-дые абанхай. Зураг дээрэ: «Память Ленина» колхозой загаһашад загаһа элбэг олоор ба-ряад байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Баясхаланда хүртэбэ

ОМСК. (ТАСС). Омскын автомобильна шинэ-нүүд хэдэн зуу мянган километрэй замые даба-жа гараа. Шалгалта амжалтатайгаар барижа гара-һан гэһэн мэдээсэлнүүд хаа хаанаһаа Омскдо абтана. Шэрүүн шанга хүйтэнэй болодог Яхад оронһоо эгээн дээдэ «Волбосоролой аттестадуу-дай» нэгэн абгаад байна. Ленинэй одэнто «Якут-алмаз» гэжэ трестын авто-ажахын коллектив бэ-шэг эльгээжэ, хүйтые даасатай гайхамшаг шии-нэнүүдые бүтээһэнэйнь түлөө омскынхидтэ баясхалан хүргөө. Үнэтэ шулуу малтан эбагшад ингэжэ мэдээсээ. Карьернүүд соо удаан саг соо хүдэлһэн бүхы түхэлэй автомобильнүүд юрын шинын хүйтые тэсэдэггүй, хаха һүрэдэг дээрэһээ шиин байха баатай болодог һэн. Шэнэ шиинэнүүд хэршье ехэ хүйтые һайнаар тэсэжэ гарана.

Модон гэрнүүдэй орондо олон дабхар байшангууд

АРХАНГЕЛЬСК. (ТАСС). Архангельскын модон гэрнүүд үсөөрэн үгы болоно. Тэдэнэй орондо байрын 9 дабхар гэрнүүд баригдажа эхилээ. Түмэр замай шэнэ вокзалай барилга дүүргэгдэхэез байнхай. Хойто Двинатай эрье дээрэ далайн болон гол мүрэнэй нэгэдэмэл вокзал бодхогдоно. Хойто далайн пароходствын захиргаанай арбан хоёр дабхар байшан Архангельск городтохи эгээн лэ үндэр гэрынь болохо байна.

Загаһа барилга түлэг дундаа

КРАСНОЯРСК. (ТАСС). Хизаарай хойто талада, Енисей мүрэнэй адагта, загаһа барилга түлэг дундаа. Энэ хүдэлмэри амжалтатайгаар хэгдэнэ. Олон ажахы нэгэ рейсһээ 3-4 центнер загаһа тушаана. Усть-Енисейскэ районой «Большевик» колхозой загаһашад таба-зургаан центнер загаһа үдэр бүхэндэ тушаана.

Мүнөө жэлдэ хойто зүгэй загаһашад Тунд-рын Мелкое, Муклай, Мурунтума гэжэ нуур-нуудта анха түрүүн загаһа барижа эхилээ.

Мүрэн дээгүүр гараһан гол мүрэн

МАХАЧКАЛА. (ТАСС). Шура-Озень мүрэн болон тэрэнэй набтар шиигтэй газар соогуур гараһан Дюкер гэжэ металлическа трубопроводой түрүү-шын ээлжээнэй барилга болзорһоо урид дүүргэг-дээ. Трубопроводой диаметр 2 метр 20 сантиметр, утань зургаа метр үлүүтэй юм. Тэрээн соогуур бүхэли гол мүрэн урдажа гарана гэхэдэ болоно. Юуб гэхэдэ, энэ сорго соогуур найман кубометр уһан секундын туршa соо урдан гарадаг. Дюкер Октябриин революциин нэрэмжэтэ каналай һабые сэхэлжэ, мүн уһа урадхуулан гаргалгыень нэ-мээжэ, республикын ниислэл Махачкалае, Ленин-скэ районой хүдөө ажахые уһаар һаадгүйгөөр хангаха арга олгоо.

Баатарлиг городой амжалта

ТАШКЕНТ. (ТАСС). Узбекистанай ниислэлэй промышленна предприятинуудай коллективүүд газар хүдэлэлгын хойшолонгуудые амжалгатай-гаар дабаха зуураа, продукци бүхы дээрэнь, мүн олон түхэл янзын зүйлнүүдые гаргаха талаар долоо һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид июлиин 27-до түгэсхөө.

Синтетическэ ковёрнууд

КИРОВАБАД. (ТАСС). Кировабадай М. Гусейно-вэй нэрэмжэтэ комбинадай гаргаһан шэнэ синте-тическэ ковёрнуудые Азербайджанай эртэ урдын угалзанууд гоёон шэмэглэнэ. Иимэ ковёрнууд мүнөө олоор гаргагдажа эхилээ. Шэнэ ковёрнууд нитрон, лавсан болон бусадһаа нэхэгдэнэ.

Комбайнерай хоёрдохи мэргэжэл

ДНЕПРОПЕТРОВСК. (ТАСС). Межевскэ райо-ной «Украина» колхоз бүдүүн тэжээл бэлэдхэл-гэдэ бутаруулдаг аппарадтай «СК-4» гэжэ поточ-но комбайнуудые хэрэглэнэ. Полиин «корабль-нууд» бухаллаһан һолоомо, мехиинэ суглуулжа, жэжэ болгон хэршээд, тэргэнүүдтэ ашадаг юм. Мүнөө колхозой фермэнүүдтэ 20 мянган тонно һолоомон һүрилэгдөөд байнхай. Комбайн хэрэглэл-гэ бүдүүн тэжээл бэлэдхэлгын өөрынь үные хоёр хахад дахин хямдаруулаа. Колхоздо һолоомо, мехиинэ анха түрүүнэ хэршэгдэжэ бэлэн бол-гогдоод, фермын хажууда һүрилэгдэнэ.

«Украина» колхозой жэшээгээр тэжээл бэлэд-хэхэ оньһожоруулагдаһан отрядууд районой бү-хы ажахынуудта мүнөө байгуулагданхай.

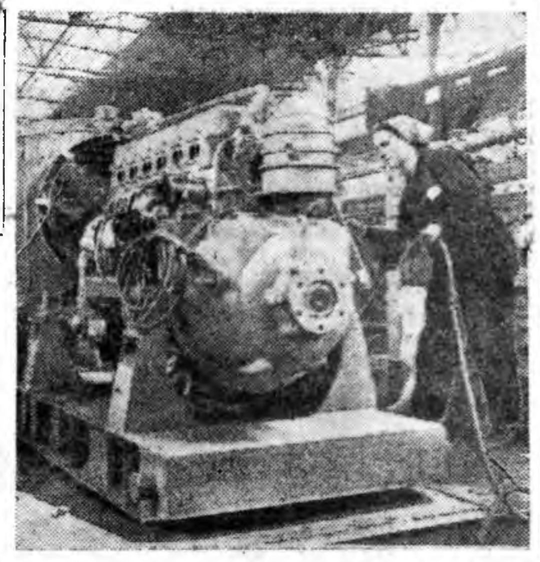
Американ драматург Джон Патрик гэгшын «Гайхалтай миссис Сэвидж» гэжэ трагекоме-дие Моссоведэй академическэ театр та-биба. Зүжэгэй үйлэ ухаа муутайшуулай арга-ламжын газарта болоно. Миллионерша миссис Сэвидж гэгшые үргэжэ абаһан үхибүүдынь тэндэ харата сэдьхэлээр оруулһан байгаа бшуу. Юуб гэхэдэ, миссис Сэвидж «үншэн хэнзэнүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ фонд» бай-гуулха гэжэ шиидэһэн байгаа бшуу. Ухаа муу-тайшуулай байдаг газарай ажабайдал амери-кан ёһоной уршагта ажабайдалда орходоо дээ-рэхэнэ гэжэ зүжэгэй үйлын үедэ харуулагда-на. Зураг дээрэ: зүжэгэй сценэ. Зүүн гарһаа — сенатор Тэйтэс — артист М. Б. Погоржельский, миссис Вилли — артистка Т. А. Чернова, Лили-Белла — артистка Т. В. Бестаева, судья Са-муэл — РСФСР-эй габьяата артист А. А. Кон-совский.

ТАСС-ай фотохронико.

Апшерондохи эгээн гүнзэгы скважина

БАКУ. (ТАСС). Апшеронско хахад аралай эгээн холын хушуунда 5.506 метр гүнзэгытэй бэдэрэл-гын скважина малтагдаа. Энээниие Социалис Ажалай Герой Аг Дадаш Кербалай оглын бригада малтаһан байна. Проектээр хараалагдаһанда хү-рэтэр, үшөө километр хахад үлэһэн байха юм.

СВЕРДЛОВСК. Ураалай турбомоторно заво-дой хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд Кубада зорюулан, элшэ хүсэнэй зуу шахуу агрегадуу-дые богонихон болзор соо бүтээжэ үгэхэ уял-га абаа. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэнэ, тү-рүүшын 40 агрегадые эльгээгээд байна. Сү-лөөтэ аралдахи ханинарнай газар уһалалгада хэрэглэгдэхэ эдэ машинануудые удахагүй аба-ха. Зураг дээрэ: элшэ хүсэнэй агрегадуудые шэрдэлгэдэ Р. Алексеенко амжалтатайгаар хүдэлнэ. Энэ эхэнэр ээлжээтэ агрегадые ябуулхын тулада бэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ЭДИР НАҺАНАЙ ДУУН*)

Ц-Д. ДОНДОКОВА

1.

Дүүхэй Галя, таанадай
Дүлэ зангидама дулаатай
Эхэ нютагайм эдиршүүдэй
Эльгэһэн бэшэг абажа,
Энэ сагаа харюу
Эхилэн һуунам бушуу.
Хабарай ургын
Хангал хабшаһан,
Хаялта, Боршогорой
Харзада дүрэжэ бэшэһэн,
Харахада модохирхоншье һаа,
Һаруул дуһалта үгэнүүдэйтнай
Сэхэ һайханда
Сэдьхэлни баясана.
«Орон нютаг тухайгаа
Олон шүлэг бэшэһэн гүт?
Олоногүй гүбди», — гэжэ
Онсо һонирхолоо хэлэнэт.
Орон нютаг тухайгаа
Олохон шүлэг бэшэһэнби.
Олоошгүй байжа болоот.
Олоно, уншана бээзт одоолш,
Шүлэг би бэшэхэдээ,
Шүрэ бэдэржэ, Итали ошогшогүйб.
Түрэһэн гараһан нютагаараа
Түүжэ эреэхэн шулуудаа
Эсэшэтэрээ ябагшалби даа
Эхэ эсэгэтэйтнай наадаһан газараараа.
«Улаалзай» гү, «Хонхо» сэсэг
Уншаһан бээзт, залуу нүхэд,
Баһал түрэһэн нютагтаа,
Байсын-Эбэр багтаа
Сэсэг соогуур ээрэмшээжэ ябатараа,
Сэсэгэй дуулахые дуулажархёо һэм.
Улаан-Ганга нюдэндэм
Утаһан зэрлигээрээ зэлэтүүлнэ,
Хушуу тойроһон харгы
Хуа тооһо хэлэтүүлнэ.
Харгы, харгы, харгы...
Ногоон далита шубуундал
Номгон бэшэ наһан уруум
Нойргүй һүни асараа бэлэйт.
Эхэ нютагтаа
Эдир наһантаяа
Хонхосогтойхон харгы дээрэ
Хоёр тээшээ һалаһаарнай
Сэсэгтэ зунууд хэды дахин
Сэсэгээ гүбин үнгэрөөб...
Бордоһото үбэл хэды дахин
Боошхотой пивын бужаганаһандал,
Хүхэ ногоон нарһадта
Хөөһөө түрхин үнгэрөөб...

2.

Тоонтото нютагайм
Тоомгүйхэн залуушуул
Тобьёголжо бэшэһэн бэшэгыем
Томоолжо уншаа һаатнай
Ябаган гуталнуудаар манай
Ябахажа элээһэн хээзэнэй
Ялхитай харгыш олохот,
ябаад мүрөөрнай үзэхэт.
Базаар тээһээ багашуул һубариха,
Барагтай һургуулил тараа ха.
Байсын-Эбэр —
Базаар-Дүүмэ —
Долоон бүхэндэ һурагшадай
Догшолдохо эстафетэ юумэ.
Талаан ехэтэй гү,
Танилтай заримые
Татаад тэргэдэ абашаха,
Һайрха һайрхаһаар харагдахаа болихо.
Хашхаралдаашадай амин доро орохо.
Тиихэдэ...
Тэбхэр Хори дээрэш
Автобусһоо байтагай
Ашаанайш машина байгаагүй.
Али мүнөө амба сарһаа урид
Автомашина бэлээр олохот.
Дүшөөд жэл...
Дүшөөд....
Дүрбэн мөөрөө эрьюулжэл байгаа,
Дүлэтэ наһым эбхэжэл байгаа.
Урдам танай бэшэг
Уншаад дүүргэнэ бэшэб.
Хабарай уняарта наһа руугаа
Халта хараад абанам.
Галя, би тиихэдэ
Шинин тухай ябааб.
Долоодохи класста һурааб.
Долоодохидо оройдоол долоо һэмди.
Зундаа, зумбараата таладаа,
Зуһадаг һэмди һургуулидаа
Ажал хэдэг байгаабди,
Анзаһа баряабди.
Үбһэ сабшаабди,
Үнеэ һаагаабди,
Шара бүлсүүргэ наранай
Шаралзын хүзүүндэ шагтагалдаадүйдэ,
Хажуурай хюу-хяас дэлеэн соо
Хабамнай дуулагша һэн зосоо.
Түрүүшымнай ногоохон мүр
Түлгүүтэй һэн даа зүдэр.
Сабшалан — ногоон далай...
Шараха наран толгой.
Бүхэли үдэрөөрөө хажууртай
Бүгшэм зэрлигээн соо тамархаш.
Хура гүйхаш, жааха амархаа,
Хура үгы! Тумархаа.
Хонин сагаан үүлэнүүд лэ
Ходо дээрэмнайл хураха.
Хара баабгай үүлэнүүд
Хадын саанаһаа бултагашалдаха.
Харин манай дээрэ ерэхэгүй,

7.

Үглөөнэй наранай
Үдхэн шара руу шурган,
Үнөөхи морин жэн
Үдэ хотоһоо гараба.
Шара алта оймуулһаар,
Саашаа, зүүлжээ холодоно.
Хотын нэгэ сандали руу
Хоёр нюдэн шэртэнэ.
Холодо холодоһоор тэрэнь
Хотын һүүдэртэ шэнгэнэ.
Дууһахагүй баяр үгышье һаа,
Дуутайхан басаганда бэлэн бэшэ.
Холодожол байһан юумэн
Холодохо бүреэ ойртохо...
Эдир наһан, эдир наһан,
Энэ замаар хэды ябажа,
Эдир наһанай эрьесые
Нэгэтэ бэшэ шалгана бээзш.
Анха түрүүнээ уулзалга
Ажабайдал тухай бодолоо уудалалга
Нойргүй һүниин мүшэд доро
Номгон бэшэ зүүдэндэш бусанал.
Боро костюмтай
Бодолгото болоһон хүбүүн
Халиргайхан түрүүшын үнэсэлдэ
Халаһандаа мэгдэн дуугай зогсонол.

Хара дахануудаа һэжэрхэгүй.
Хэлэхэш даа өөртөө
Хэды эсэһэн мүртөө:
Хүлеэ, үшөө хүлеэ.
Хүрин улаан үдэшын һэбшээ руу
Хүзүүсээ умбахадаа,
Хүлэрһэнөө хатахадаа,
Зосоошни зохидхон боложо,
Зобоһоноош мартажа,
Убһэнэй ажалай дүүрэхэдэ
Үнгэтэ гуулин бэеэрээ
«Саарһадай», «шаажанхайнуу-дай» урда
Шара хүреэн толотон зогсохош.
Жэшээтэ ажалай хүшөө болон,
Зэд гуулин амидыруулан тогтохош.
Хамарташин хангалтаха —
Һаяхан сабшаһан үбһэнэй залаа...
Һаналдашни хадагдаха —
Халуун зүрхэтэй нэгэнэй зугаа...
Наһанайшни тоогүй мүрнүүд соо
Нангин энэ мүр
Үргэлжэ ногоохоноор,
Үлүүсэ тодохоноор
Сэдьхэлышни шэнэхэн үбһөөр шэрбэхэ,
Сэсэгэй нюдөөр эмнин үзэгдэхэ.

. . . .

4.

Угаалай гэрэй яагаад
Ухаандам тиихэдэ уягдашаһынь
Мүнөө болгоод һанахадам
Мүргүй һонин байдаг лэ.
Боро-соохор мрамор сандалинууд
Болзоргүй томо тохорюудтал,
Дүрбэн хүл дээрээ
Дүнгэжэ гэшхэнхэй
Унаадш һуухадаш дэгдэхэгүй,
Уһаш хаяхадаш дэбтэхэгүй,
Эрээн соохор шубууе
Эльбэжэ һууһанаа мартадаггүйб.
Бүхы бэеэ хараха,
Бүрүүл бэшэ толи
Урдаһаамни угтажа,
Уряалгыгаар амаршалаа һэн.
Энэ нюурдалга —
Эшээгээ һэн намай.
Эрьехэ гээд лэ,
Халаагүй һэм арай.
Хоёр ута гээзгэеэ задалан,
Хотогор ташаагаа халхалан,
Гэрэлэй урда ерэжэ,
Гэлысэрээ гэтээ һэм.
Би гүб? Би бэшэб...
Тэед хэн гээшэб? Мэдэнэгүйб...
Хаана холо сэдьхэлдээ
Һанаа алдахадал гээ һэм.
Аалиханаар саашаа ошожо,
Альган соорхой шүүр доро
Арбан дүрбэ наһаяа
Аадарай шэрбээндэ табяа һэм...

Харасануудтнай ниилэнэтүй шортоо,
Һаруул гэрэлһээ ёлогоодоо,
Арбан табанай һара малайгаа
Аалиханаар нажаанха руу шагаагаа.
Арбан табанайш үүри ха даа
Атлагта фонаряа хадаа.
Моридой туруунай табараан,
Монсогорхон галхануудай сасараан
Зүүдэн гэхэдэ зүүдэнш бэшэ,
Зүүдэн шэнги наһанай
Зүрхэнэй галай сасарһандал
Зүг бүри руу ялагашалдана.
Арбан хоногой зүргэ
Али тухай хубилалта асарааб.
Арбан хоногой зүүдэн
Али тухай һанаашархал асарааб...
Сагаан далбагата жэн
Саашаал, зүүлжээ дабшана.
Хүрэжэ ядажа,
Өөдөөл, өөдөөл һарбайһан,
Хүсэжэ ядажа
Урагшаал, урагшаал дабхиһан
Хэндэмнайш хэды үнэтэй жаргалымнай
Хээрэ харгын далан дээгүүр
Тээгээд,
Тэнгэриин зубхи шэглэн ябана.
Буруугай бэлшээриһээ гараһан,
«Бузар холые» дабаһан
Түлгүүхэн хүлгүүхэн аяншадай
Түрүүшын зам түгэсэлэй.
Тэбхэр харахан аяншадһаа
Тэдэнэй жаргал тухай һураа һаа:
Жаргал гээшэ
Саһан соогуурш,
Сахилгаан соогуурш
Саашаал, саашаал дабшаһан,
Сагаан далбагата жэн сэхэ.
Энэ жэн
Ябажал байха ёһотой.
Эстафетэ —
Эрьежэл байха ёһотой.
Ажабайдалай, жаргалай
Асари ехэ хүрдын
Агшан зуураш тогтонгүй эрьехэдэ,
Адлихан энээнтэй, нютагайхидни,
Амжалта юрөөнэм, эрьехытнай,
Абанарайнгаа үе халан абахытнай.
Зай, баяртай,
Үнгэрһэн залуутаяа
Үни бэшэ соо золгоод тараһандаа,
Гараһан энэ мүрнүүдэй «зэмэтэн»
Галя дүүхэйн гар барин үлэнэм.

* Шүлэглэмэл харюу бэшэгһээ хэдэн бүлэг үгтэбэ.

КОРЕЙ НЭГЭ БҮХЭЛИ БАЙХА ЁҺОТОЙ

Хлопогой сэсэгүүдээр сайбарлан харагдажа байһан полиин захаар жэ-эрһэн шүбгэтэ шабын түмэр хүреэ харагдана. Тэрэнэй саана бургааһа шугы ургашанхай, тиихэдэ хэдэн удаан сагай сабшагдаагүй хагдарһан үбһэ ногоон шарлан харагдана. Хар-гые хүндэлэн эреэлүүлэн шэрдэһэн шлагбаумууд; бишыхан станцидахи рельснүүдэй хоорондо гүлмэр залуу акацинүүд жэрылдэн ургана, тэрээн-тэй зэргэлэнхэй хабтагайнууд дээрэ «демилитаризованно зоно» гэһэн үгэ-нүүд харагдана. Энэ халаа саашаа га-ража болохогүй гэжэ уридшалан һа-нуулна гээшэ...

Энэ хлопогой полиие хооһон зэр-лиг талаһаа илгаһан, нэгэ бүхэли оронииие, арадые, корейцүүдэй олон будые хоёр болгон хубааһан Корей-дэхи 38-дахи параллель нимээр ха-рагдадаг. Нэгэ наци байжа, нэгэ гү-рэн дотор ажаһууха, хүгжэхэ арга бо-ломжыень корей арадһаа хаһаһан, зорюута бодхоогдоһон энэ хаалтын тааруугүй байһаниинь эндэ илангаяа али тодоор харагдана.

Хооһон тала дайдын саада тала-да хүнүүдшье, гэр байрашье, хүнэй ажал хэһэн шэнжэ тэмдэгшье хараг-данагүй. Америкынхид болон Урда Корейдэхи туһамаршадайнь засагаар-хид энэ газар дайда дээрэхи таряаша-дые хүсөөр намнан гаргажа, 38-дахи параллельһээ саашань холодхон зөөл-гэжэ абаашаһан байгаа. Юуб гэхэдэ, шэнэ тосхонууд болон городуудые, һайнаар ургуулагдаһан таряалангые — Корейн Арадай-Демократическа Республикын ажалшадай сүлөөтэ, зол хубитай ажабайдалай гэршые эдэ таряашад холоһоошье һаань хаража болохо гэжэ айдаг дээрэһээ амери-канхид, Урда Корейдэхи туһамарша-дынь айдаг, түбэгшөөдэг байгаа бшуу.

Томо буунуудай абяанһаа, гал ша-таадаг бомбонуудай тэһэрэлгэһээ уламжалан, 16 жэлэй урда тээ эн-дэхи газар доһолжо ороһон байгаа. Американ империалистнууд, Урда Корейдэхи туһамаршадынь залуу со-циалис республикада эсэргүү гэмтэ муухай дайн байлдаае 1950 оной ию-ниин 25-да һүжэрөөжэ, корей арадай демократическа туйлалтануудые зэб-сэгэй хүсөөр усадхахые һэдэһэн бай-гаа. Гэбэшье «Хойто зүг барин доо-толго хэхэ» талаар Вашингтон болон Сеулдэ наринаар зохёогдоһон түсэ-бүүд эзэрхэг түримхэйшүүлэй ам-жалта туйлаха ябадалда хүргэжэ шадаагүй. ООН-ой тугшье тэдэндэ туһалаагүй. Корейдэхи уршагта дай һүжэрөөхэдөө, империалис интервент-нүүд энэ тугаар халхабша хэдэг бай-гаа ха юм. Баатарлиг корей арад өөрынгөө Ажалай партиин уряагаар социалис эхэ ороноо шэн зоригтой-гоор хамгаалжа ороо һэн.

Эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай байда-лай болон национальна нэгэдэлэй түлөө корей арадай хэжэ байһан зүб зүйтэй тэмсэлдэ талархажа байһан тухайгаа Советскэ Союзай, бусад со-циалис оронуудай ажалшад, бүхы дэл-хэйн түрүү үзэл бодолто хүнүүд Ко-рейн Арадай-Демократическа Респуб-ликын горитойхон шалгалтануудые бариһан тэдэ жэлнүүдтэ хүсэтэ ехээр элирхэйлэн мэдүүлһэн байгаа. Импе-риалис арьяатад Корейн газар дээрэ шанга сохилго абаһан байна. Хүндэ хүшэр хохидолдо орожо, тэдэнэр гэ-дэргээ сухариха, эблэрэлгэ баталха баатай болоо һэн.

Корейдэхи дайн байлдаанай га-шуудалта дүнгүүдһээ зохихо һургаал американ империалистнууд абаха, ороной урда талын хубиһаа сэрэгүү-дээ гаргаха, дотоодынгоо асуудал-нуудые өөһэдөө шиидхэхэ арга корей арадта олгохо бээз гэжэ эб найрам-далай болон арадуудай аюулгүй бай-далай аша туһые хүндэтэйдэ тооло-дог һайн һайхан сэдьхэлтэ бүхы хү-нүүд хүлеэһэн байгаа. Зүгөөр Вашинг-тоной түсэбүүд тад ондоо байшоо.

Корейн хоёр хуби боложо хубаа-ранхай зандаа байлга Алас-Дурна зүгтэ США-гай бэелүүлдэг холын ха-раата эзэрхэг түримхэй зорилгонууд-та тааралдана. Урда Корейе эзэмдэжэ байхадаа, американ империалистнууд гүс районд шэнэ эзэрхэг ааша гарга-хада таарамжатай газарые өөрынгөө мэдэлдэ үлөөнэ бшуу. Тэдэнэр Урда Корейе өөрынгөө сэрэгэй бааза болго-жо, шэнэ буу зэбсэгүүдые, тэрэ тоодо ракетнэ, реактивна бомбардировщи-гууд болон истребительнүүдые эндэ асарһан байха юм.

Хэрбээ Урда Корейн арадай дура хүсэлөө сүлөөтэйгөөр мэдүүлхэ арга-тай болоо һаань, США-гай эзэмдэлгэ, Урда Корейн туһамаршадай эзэрхэл-гэ, түргэнөөр дүүрэхэ гэжэ амери-кан империалистнууд мэдэдэг гээшэ. Тиигэжэ тэдэнэр Корейн газар дээрэ-һээ эсэслэн намнагдаха болоно бшуу. Эгээл иимэһээ Пак Чжон Хиин урбаг-ша бүлэгые арад зоной уур сухал бо-лон үһөөгөө абалгаһаа американ жа-данууд хамгаалдаг байна. Энэ бүлэ-гэй гэмээр Урда Корейн хүн үгытэй ядуу, үлэсхэлэн байдалда оронхой, доромжолгонуудта дайралдадаг, демо-кратическа сүлөө болон гражданска эрхэһээ хаһагданхай.

Америкынхидэй үнэн сэхэ зараса Пак Чжон Хи бэһал дугуугүй-гөөр оролдоно. Империалис хархис этэгээдүүдэй ямаршье харата һанаа-шалгануудые тэрэ дуратайгаар дэм-жэдэг, тиигэжэ антикоммунизмын, арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй эгээн лэ ольгон тала ба-ригшадай нэгэн гэжэ алдар суудa га-раһаниинь тушаан болоһон ушар бэ-шэ юм.

Вьетнамда американ империализ-мын хэдэг дээрмэшэн ёһоной эзэрхэг ябуулгые Сеулай туһамаршад оролдо-сотойгоор дэмжэдэг. Урда Корейн хэ-дэн арбаад мянган солдат США-гай бусад туһамаршадай сэрэгшэдтэй хамта вьетнам арадта эсэргүү бузгай муухай дайн байлдаанда сэхэ хабаа-далсана. Ээдэйнгээ үмэнэ һаймһар-даг Пак Чжон Хиин бүлэ Урда Вьет-нам уруу шэнэ сэрэгүүдые нэмэжэ эльгээхээр бэлэн байнабди гэжэ бай-гаад хэдэн удаа дабтан хэлэдэг байха юм. Солдадуудые эльгээһэнэйнь тү-лөө Урда Корейн армиин буу зэбсэ-гые шэнэлжэ үгэхэбди гэжэ американ сэрэгэйхид найдуулһан байха юм.

Алас-Дурна зүгтэ эзэрхэг түрим-хэй шэнэ бүлэглэл байгуулха талаар Сеулай урбагша бүлэг илангаяа ехэ хэшээл гаргадаг байха юм. Энэ та-лаар алхамууд хэгдэжэ, нёдондо жэ-лэй июньдэ Вашингтоной заабаряар Токио Сеул хоёрой хоорондохи ха-рилсаа «заһаруулха» тухай хэлсээн гэдэгтэ Вашингтондо гар табигдаа һэн. Энэ эзэрхэг түримхэй замай удаада-хи алхамынь гэхэдэ, «Азиин-Номгон далайн совет» гэдэгэй һаяхан Сеулда эмхидхэгдэхэдэ, Урда Корейн туһа-маршадай засаг түрэ тэрээндэ орол-соо. Энэ совет хадаа Азиин эб най-рамдалда дуратай арадуудта эсэргүү-гээр шэглүүлэгдэһэн, американ тала баридаг шэнэ сэрэгэй-политическэ бүлэглэлэй гол хубинь болоно. Эдэ бү-гэдэ Корейе хоёр хуби болоһон зан-дань хододоо үлөөхэ, Азиин болон Номгон далай щадарай районуудта-хи оршон байдалые улам щахардуу шанга болгохо зорилготой юм.

Эб найрамдалай болон арадуудай аюулгүй байдалай хэрэгтэ аюул то-хёолдуулдаг империалис һанаашалга-нуудые Корейн Арадай-Демократиче-ска Республикын правительство бү-хы корей арадай аша туһые харалсан, эрид шууд элишэлнэ. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан зэрлиг, эзэр-хэг ябуулгые, тэрээндэ Урда Корейн сэрэгүүдэй хабаадалсалгые КНДР-эй правительство буруушаана. Корейн хойто болон урда хубиин сааша са-шалаа ойросолдохын, нэгэдэхын тула-да Корейн Ажалай парти, КНДР-эй правительство тодорхой дурадхал-нуудые оруулдаг юм. Газаа талаһаа ямаршье хамааралсалгагүйгөөр оро-нойнгоо хуби заяае өөрөө шиидхэхэ арга боломжо корей арадта олгохо тухай тэрэнэй хэдэг эрилтэ яһала зүб зүйтэй байна. Энэ эрилтэ совет арадай, газар дээрэхи бүхы үнэн сэ-хэ хүнүүдэй зүгһөө хүсэдөөр дэмжэг-дэнэ.

Ороной урда талын хубиие амери-кан сэрэгүүдэй эзэмдэжэ байлга ко-рей арадай национальна нэгэдэлдэ һаад ушаруулдаг гол хаалтань боло-но гэжэ Корейн хахад арал дээрэ то-хёолдоһон оршон байдал арсашагүй-гөөр гэршэлжэ үгэнэ. Тиимэһээ Урда Корейһээ США-гай сэрэгүүдые гар-гаха гээшэ Корейе нэгэдүүлхэ асуу-дал шиидхэхэ түрүүшын ээлжээнэй эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ КНДР-эй правительство тоолоно. Американ эзэрхэлгэдэ эсэргүү тэмсэлээ таһал-дуулдаггүй Урда Корейн патриодууд-шье, Корейн асуудал амгалан ёһоор гүримшуулхые, Алас-Дурна зүгтэхи эб найрамдал бэхижүүлхые хүсэдэг бүхы хүнүүдшье мүн лэ иимэ эрилтэ табина.

Интернациональна уялгадаа угаа үнэн сэхэ байдаг совет хүнүүд эрхэ сүлөөгэй болон национальна бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэдэг арадуудта хододоо талархадаг байгаа, таларханашье. Өөрынгөө газар дээрэ нэгэдэмэл, демократическа гүрэн бай-гуулхые хүсэдэг корей арадай эрмэл-зэлгые совет хүнүүд эрид шууд дэм-жэнэ. Бүхы корей арадай найдаба-риин, золтой хубитай ерээдүйн түшэг тулгуури болотшо социалис ехэ оро-ноо байгуулгада ТПК-гай хүтэлбэреэр КНДР-эй ажалшадай туйлаһан ам-жалтануудаар совет хүнүүд үнэн зүр-хэнһөө баясана.

Гурбан түбиин Гаванадахи конфе-ренциин шиидхэбэреэр Советскэ Союзда, дэлхэйн бусад оронуудта эдэ үдэрнүүдтэ Корейн арадтай һанал нэгэдэлгын һара үнгэргэгдэжэ байна. Ороноо нэгэдүүлхэ дура хүсэлтэй байһанаа һарын эхилэлгэдэ зорюу-лагдажа, Пхеньянда болоһон митинг дээрэ ажалшад шууд сэхээр мэдүү-лээ. Энэ хүсэл эрмэлзэлгыень совет хүнүүд нэгэн һаналтайгаар дэмжэнэ. Урда Корейдэ американ империализ-мын сэрэгүүдэй байлга Алас-Дурна зүгтэ шахардуу шанга байдал үүд-хэхэ саг үргэлжын шалтаг, Корейе нэгэдүүлхэ замдахи гол хаалта боло-но гэжэ совет хүнүүд тоолоно. «Ко-рей нэгэдэмэл байха ёһотой!» гэжэ манай орондо болоһон олониитын ми-тингнүүдтэ хабаадагшад нэгэн һанал-тайгаар мэдүүлээ. Эдэ үгэнүүд олон миллион совет хүнүүдэй дура хүсэ-лые элирхэйлнэ гээшэ.

Ороноо нэгэдүүлхын түлөө Корейн ажалшадай тэмсэлдэ талархажа бай-һан тухайгаа мэдүүлхэдөө, корей арадтай аха дүүгэй хани барисаа, ха-рилсаа холбоо бэхижүүлэн хүгжөө-хые эрмэлзэжэ байһанаа совет хү-нүүд элирхэйлнэ гээшэ.

В. ПАВЛОВ.

Эхэнэрнүүдэй тэгшэ эрхэ тухай хуулиин баталагдаһаар 20 жэлэй ойе Корейн олониитэ июлиин 30-да тэмдэглэһэн байна. Корейн эхэ-нэрнүүд мүнөө республикын арадай ажахын бүхы һалбаринуудта хүдэлжэ байдаг. Тэдэнэй дунда предприятинуудай директорнүүд, хүдөө ажахын кооперативай түрүүлэгшэнэр, эрдэмтэд, багшанар, врачнууд, инженернүүд бии. 25 мянган корей эхэнэр засагай органуу-дай депутадуудаар һунгагдаһан байха юм. Зураг дээрэ: Хамхындахи химическэ предприятиин инженер Ким Чжай Кым.

ЦТАК — АПН-эй фото.

ЭЛДЭБ ҺОНИН — ЭЛДЭБ ҺОНИН — ЭЛДЭБ ҺОНИН

Хухюу сэнгэлигээр сагаа үнгэргэнэ

Маарагта ой модо, орьёл шулуу, уһа голтой һайхан газар. Эндэ «Победа» колхозой амаралтын гэр байһан. Колхоз тэрэ гэрээ багшанарта үгэһэн юм. Тэрэнь «Учитель» гэжэ нэрлэгдээ.

Аймагай багшанар зунайнгаа амаралтые тэндэ үнгэргэбэ. Арбан дүрбэн хоногой туршада 40 багшанар амаралтын энэ гэртэ байжа, һайнаар амарбад. Арадай гэгээрэлэй хуушанай хүдэлмэрилэгшэ, Гүндын үдэшын дунда һургуулиин директор С. Н. Нимаев, районогой инспектор Д. Б. Цыдыпов, Эгэтын Адагай дунда һургуулиин багша Ц. А. Цыбенова, тус һургуулиин багша Б. П. Мухасанова болон бусад тэндэ амарһан байна.

Амаралтын гэр һайнаар түхеэрэгдэһэн, унтари, хэбтэри, оро шэрээ, эдеэ хоол тэндэ һайнаар бэлдэгдэһэн байгаа. Багшанарай амаралтада профсоюзай райком, аймоно мүнгэ һомолһон байна.

Амарагшад волейбол, бадмингтон, городки, шатар, даам, домино наадажа, сагаа хухюутэй сэнгүүгээр үнгэргөө.

И. ЕРЕМЕЕВ.

ХЭРЭГТЭЙ ЮУМЭН ХЭЗЭЭДЭ БИИ

Баргажанай Адагай рыбкоопой коллектив Байгалай загаһашадай хэрэгсэл хангаха талаар һайшаалтай магтаалтайгаар ажаллана. Эдэ магазинуудта эд бараа, эдеэ хоолой зүйл элбэгээр наймаалагдахаһаа гадна, тэндэ загаһашадай ажалдаа хэрэглэдэг зэр зэмсэг хододоо байдаг.

Магазин, киоск, столовонуудтань ороходо эмхитэй, гуримтай, али бүхы юумэниинь хүнэй хүрэһөөр хараха тодо газарта табигдаһан байдаг. Тиимэһээ худалдан абагшад хэрэгтэй юумэеэ тэндэһээ заатагүй олоно.

Рыбкоопой ажахын хэрэгсэлнүүдые худалдадаг магазинда капроноор нэхэгдэһэн губшуур, тэрэнние нэхэхэ ниидхэ, хахуули, спинингэ, рулеткэ, лескэ болон бусад загаһашадай эрилтэ хангана. Энэ магазиниие даагша Моисей Григорьевич Эйдумов рыбкоопто 30 гаран жэл соо ажаллана. Загаһашадта ямар юумэнэй хэрэгтэй байһаниие һайса мэдэдэг болоһон туладаа тэрэ шухала товарнуудые саг соонь таһалгаряагүйгөөр абаашадаг байха юм. Магазинай гомдол болон дурадхалайнь дэбтэр дээрэ хүргэгдэһэн баясхаланһаа ондоо юумэ харахагүйт.

Рыбкооп хүдөө ажахын продуктнуудые худалдаха комиссионно магазин эмхидхээ. Тэндэнь овощ сагаан эдеэн, мяхан, загаһан гэхэ мэтэ элбэг. Худалдаа наймаанай тус хамжаан худалдан абагшадтаа эд бараа наймаалха түсэбөө хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Д. КОЛМАКОВ.

ШЭХЭР БООБЫН ШЭМЭ

Нёдондо ашаглалгада оруулагдаһан Улаан-Үдын 6-дахи хилээмэнэй завод үйлэдбэреэ улам нарижуулан, хилээмэнэй орондо сагаан гурилаар баригдаһан батон, сайка гэхэ мэтын жэжэ зүйлнүүдые гаргадаг боложо байха юм. Заводойнь хилээмэ баридаг пеэшэнгүүд тиимэ жэжэ зүйлнүүдые гаргаха болгогдон зохёогдожо байна.

Мүнөө тэндэ «Стандарт» гэжэ маркын эһээбэри худхадаг 2 машина тодхогдожо байха юм. Эдэ машинануудынь байгша августын түрүүшын хахадта хүдэлгэгдэхөөр хараалагдана. Мүн жэжэ зүйлнүүдые гаргадаг хоёр пеэщэнэй орондо 4 пеэшэн хүдэлгэгдэдэг болохо. Эдэ машина болон пеэшэнэй ашаглалтада оруулагдаад байхадань хоёр дахин шахуу ехэ продукци гаргагдаха юм. Жэшээнь, урдань суудхэдээ 13 тонно жэжэ зүйлэй продукци гаргадаг байһан һаа, 23—24 тоннодо хүргөө.

Завод гансахан батон, сайка гаргадаг бэшэ, харин шэнэ, янза бүриин бообо хэдэг боложо байха юм. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлдэ 12—13 янзын зүйлнүүдые үйлэдбэрилдэг һаа, мүнөө 17—18 ондо ондоо нэрэтэй продукци гаргана. Тиигэжэ энэ завод мүнөө штрицель, поматкатай, калоритой булочкануудые барина.

— Завод хүсэд нарижуулагдаад, дүүрэн хүсөөрөө хүдэлгэгдөөд байхадаа хорёод янзын жэжэ зүйл гаргадаг болохо юм,—гэжэ заводой директор нүхэр Болотов хөөрэнэ.

Н. ЦЫБЕНОВ.

КОНКУРСДО ЕРЭҺЭН ЗУРАГУУДҺАА

КРИМИНАЛИСТ. С. КОЛОСОВОЙ фотоэтюд.

САГААН ЭДЕЭНЭЙ ДЭЭЖЭ

Улаан-Үдын гормолкомбинат һүөөр буйлуулагдаһан элдэб сагаан эдеэ үйлэдбэрилэн гаргана. Энэ жэлдэ тус комбинадай гүүнэй һүөөр хэгдэһэн сэгээ бэридэг болоһыень мэдэнэбди. Комбинат гансахан гүүнэй һү болбосоруулна бэшэ, мүн үнеэнэй һүөөр сэгээ хэдэг болоһониинь һонирхолтой. Тиимэ сэгээ мүн лэ городоймнай магазинууд соо наймаалагдана.

Гадна городой һүнэй комбинат буйлуулдаг сагаан эдеэнэйнгээ зүйлнүүдые бүри олон янзын болгохын түлөө ехэ анхарал хандуулна. Мүнөө тэндэ «Домашний сыр» гэжэ шэнэ зүйлэй брынзэ, тэрэшэлэн каробинна кислототай витаминтай һү гаргана.

Энэ жэлдэ тус комбинат тоһолиг багатай какао гэхэ гү, шокаладна һү гаргадаг болохонь.

Н. АЛДАРОВ.

ЭРХИМ ТУГАЛШАН

Бэшүүрэй совхозой 3-дахи отделениин тугалшан Агафья Александровна Зимина 6 һаратай боложо ябаһан 47 тугал харууһална. Тугалнуудаа һайнаар харууһалан, саг соонь өдеэлүүлһэнэй ашаар һайнаар түлжүүлнэ.

Нүхэр Зиминагай харууһалдаг тугалнууд сүүдхэ бүхэндэ дунда зэргээр 966 граммаар нэмэнэ.

В. БОРИСОВ.

ХҮГЖЭМ ДУУНАЙ ҺАЙХАН АЯЛГА

Сэмбэ нэхэгшэдэй «Текстильщик» гэжэ Соёлой байшангай уран һайханай самодеятельностиин агитбригада Зэдын, Сэлэнгын аймагуудаар ябаһанаа һаяхан бусаба. Тус бригада дурсагдаһан аймагуудай Ториин, Химнын совхозуудай, Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудай хонын гүүртэ, отарануудаар ябаба.

Агитбригадада хабаадагшад сэмбэ нэхэдэг—басагад, хүбүүд. Тэдэнэр хатар наадаа, дуу дуулаа, шүлэг бадаг уншаа. Илангаяа сэмбэ нэхэгшэд, технологическа институдай III курсада һурагшад Нина Иванова, Вера Афанасьева, Светлана Пепелиева гэгшэд гурбуулаа дуулахадаа суглааргшадта ехээр һайшаагдаа.

Ц. НАМДАКОВ.

ГАХАЙ БАГША

(ОНТОХОН)

Урда сагта үргэн буряад ороной урэжэлтэ һайхан нютагта үгытэй ядуу үбгэ һамган хоёр ажаһуудаг байгаа һэн ха. Нэгэтэ һанаамгай сэсэн һамганиинь үхи залхуу үбгэнөө ажалда абьяастай, олзодо обтой болгохо арга юун бэлэй гэжэ бодолгото болон байтараа, суухатай тоһо хүршындөө ошодог харгы дээрэ абаашажа табяад:

— Хүндэтэймни, хэбтэ хэбгэһээр хээли алдажа байналши, хүдөө талаар ябасагаажа, хүршындөө хүрэжэ ерыш даа,—гээд ахир залхуу үбгэнөө аргадажа, арай шамайхан эльгээбэ ха.

—Суухатай тоһо оложорхибоб,—гэжэ үбгэниинь баггүй баяртай орожо ерэбэ. Һамганиинь тэрэнээ улам урмашуулан угтажа, олзо тоһоорнь хүндэлэн:

—Шимни альгандаа азатайхан, амандаа золтойхон лэ хүн байнаш, агнууряда гараа һаа, али тухай ехэ олзотой буухашни гээшэб,—гэбэ. Үбгэниинь үнэхөөрөөшье тиихэб гэжэ һанаад, углөөгүүр эртэлэн бодожо, һарьмай дэгэл, һорһон малгайтаа үмдэжэ, номо һаадагаа үргэлөөд, дааритай сагаан мориндоо мордожо, даахитай шара нохойгоо хүтэлөөд, Дабаата хүндые үгсэн ябатараа, үнэгэнэй халуухан мүртэ орожо, үлэгшэн нохойгоо табихадань, үнэгые нохойнь намнажа, хоёр тээшээ амһартай холбоо нүхэндэ оруулаад, хусажа борожо байба ха. Тэрэ хүн үнэгые нүхэнһөөнь гаргаха аргаяа һанажа ядан байтараа, хубсаһа хунараа тайлажа, номо һаадагаа мориндоо ганзагалаад, мориёо нохойнгоо хоолойн бойлторгоһоо холбожо уяад, нэгэ нүхыень малгайгаараа бүглэжэ, нүгөөдэ нүхэ рууһь бэеэрээ гулдиран ороходонь, айһан мэгдэһэн үнэгэн газаашаа гарахадаа, һорһон малгайень тархидаа углаад, гүйжэ арилшаба. Үнэгэнһөө үргэһэн мориниинь үлэгшэн нохойень ухэтэрнь шэрээд, харайжа ябашаба. Тэрэ хүн нүхэн соогуур мүлхижэ, нүгөөдэ нүхөөрнь гарахадань, үнэгэншье, нохойшье, мориншье байбагүй. Хээрын сагаан талада шараа нюсэгэн үлэһэн тэрэ хүн, гэнэн хонгор байһанаа гэнтэ мэдэрэн гэмшэжэ, зондо орохо зориггүй, зугадан саашаа ябажа, ондоо нэгэ нютагта олиггүй баян айлай хашаагайнь арада хаягдаһан хохир шэбхэдэ хоргодоод хэбтэхэдэнь, һаргама һайхан хубсаһатай баянай бага һамган хашаа хорёогоо эрьен тойрон ябатараа, тэндэ хэбтэһэн үхэрэй нойтон шабааһа абаад, хашаагай ханада шабахадань, алтан бэһэлигынь хурганһаань мултаржа, тэрэ шабааһан дээрэ унашахыень обёоронгүй, үшөө нэгэ шабааһаар дээрэһээнь шабажархёод, саашаа ябашаба. Тэрэ хүн үдэшын боро харааанаар үнеэнэй хүхэ хүхэжэ, үлэ залгаха һанаатай, үхэрэй хашаада ороходонь, үхэрнүүд бүрхиралдэн, шуухиралдан, үлдэжэ намнажа гаргаба. Саашаа гүйхэ гэхэдэнь, баянай барда нохойнууд бариха эдихэеэ забдаба. Хурдан солбоноор һүрэжэ, хорёо дээрэ гарахадань, баянай харуулшад барижа:

— Хулгайшан байба,— гээд хооһон амбаарта хаажархиба.

Хаалтада һууһан тэрэ хүндэ хоол оруулжа үгэһэн хонишон барлаг басаган:

— Баянай бага һамган алтан бэһэлигээ гээжэрхёод, аргагүй ехээр үбшэлөөд байна. Бөөе асаржа бөөлүүлхэдэньшье ламые асаржа уншуулхадаһьшье арга туһа болоногүй, алтан бэһэлиг һүнэһыень альбан шүдхэр абаашаа гээд абаралшад, мэдэлшэд хэлэнэ ха,—гээд шэхэндэнь шэбэнэбэ.

Алтан бэһэлигэйнь гээгдэхые ажаглан хараһан хүн тэрэ хаалтаһаа түргэн мултарха хабатай зохид арга һанажа, гэнэгүй мэргэн мэдэлшэ, гахай багша гээшэб гэжэ баянда дуулгахые басаганда захиба ха. Гахай багшада баян һүгэдэн мүргэжэ;

— Хайрата һамганайм алтан һүнэһэниинь төөрижэ, ами наһандань аюул тохёолдуулаад байнал, абарыт, туһалыт:—гэжэ гуйба ха. Гахай багша зүбшөөжэ, һөөм ута һоёотой гахайн тархи ута модондо эшэлүүлжэ баряад, хашаа хорёоеынь тойроод, энэ тэрэ юумэ этэрэн, тоншон ябатараа, ханада няагдаһан шабааһа хобхо сохин гэхэдэнь, алтан бэһэлигынь тэндэһээ гахайн һоёодо үлгэлдөөд, гэнтэ гаража ерэбэ ха. Баянай һамганай бэһэлигээ хургандаа зүүхэдэнь лэ үбшэниинь эдэгэшэбэ. Гахай багшада баян баяр хүргэн юрөөгөөд: — Хахад зөөриеэ бэлэг болгон баринаб,—гэбэ. Тэндэ суглараһан зон гахай багшые гайхалтай мэргэн мэдэлшэ байна гэлдэн байтарнь, гахай багша улад зондо хандажа:—Би мэдэлшэ мэргэн бэшэ,юрын лэ нэгэ ангуушанби—гэжэ болоһон ушараа бүгэдыень элирүүлэн хөөрэжэ үгөөд, баянһаа һарьмай дэгэл, һорһон малгай, номо һаадаг, дааритай сагаан мори, даахитай шара нохой эрижэ абаад, дахинаа агнууридаа гаража, даашагүй ехэ олзотой гэртээ бусаа һэн ха. Тиигэжэ гахай багша мэдэлшэ мэргэдэй мэхэшэд байһыень олоной урда элирүүлһэн юм гэлэй.

Б. ДЫШИНОВ,
бэшэжэ абаба.

ҮРГЭН ДЭЛГЭР ОРОМНАЙ... Ю. СВЕЧИНОВЭЙ фотоэтюд.

Вл. ГАЛСАНОВ.

ШОГ РАССКАЗ

ЗОХЁОЛШО МИИСГЭЙ

Хэншье ха даа үни удаан саг соо нэгэ юумэ хэжэ байһанаа дүүргэжэрхихэдээ хүнгэнөөр амилхадал гэдэг. Тэрээнэй хүзүүн дээрэһээ ехэ ашаанай унаһандал, досоонь тон хүнгэн болохо.

— Одоошье илалта туйлааб, — гэжэ столойнгоо саадахи һууриин түшэлгые гэдэргээ хинсайд гэжэ түшэнхэй һууха. Эгээл иимэ ушар Миисгэйтэй тохёолдоо һэн ха.

Зохёолшо Миисгэй олон һүни нойргүй һуужа, бишыхан зохёол бэшэбэ ха. Тэрэнэй нюдэд үб улаан, нюур шарайнь гон эсэнги. Тиигэбэшье амжалта туйлаһандаа баяртай. Тэрээхэн зохёолоо Миисгэй оло дахин уншажа, энэ тэрэ үгэнүүдыень һэлгэнэ, һэдхэнэ. Хэдэн дахин уншаһанайнгаа, үгэнүүдые һэлгэһэнэйнгээ һүүлээр тэрэмнай орой алдуу олохоёо болибо ха.

— Хэдышье уншаа һаа, өөрынгөө алдуу даб гэһээр олохогүйш даа!— Миисгэй тэрэнээ эбхээд, саашань табижархёод, бишыхан һабарнуудаараа тархяа адхан, бодолгото болонхой һууһаа һэн. Магнайнь арһан шангаар адхуулһандаа уршалаатана. Гэнтэ Миисгэй урдаа байһан гэрэлдэ нюураа харажархихадаа, ехэ гайхаба. Тэрэнэй нюур шарай уршыжа, нюдэдынь ехэл саана орошоһон, хонхойжо байхадал гэбэ.

— Яагаа түргэн турашоо гээшэбиб! Ажал хүдэлмэри балаишье хэдэггүй һэмнайб. Заахашье зохёол бэшэхэ гээшэмнай тоншье амаргүй хэрэг байна даа. Мүнөө хүрэтэрөө тэрэниие һайн ойлгоогүй ябааб,—гэжэ Миисгэй бодобо, —урдань намда зохёолшод ехэл амар ажалтай шэнги һанагдадаг бэлэй!

Иигэжэ янза бүриин юумэ бодожо һуутараа тэрэмнай дахин зохёолоо абажа уншана. Хэдышье уншахадань тэрэл ёһоороо, нэмэгдэхэ, хороогдохо юумэ олдоногүй.

— Байза, нэгэл яһалхан зохёолшодо ошожо уншуулха болоо,— гэжэ тэрэ бодобо.—Хэндэ ошолтойб? Үнэгэндэ!

Үнэгэнэй гэртэ ороходонь, обоо отог саарһан, номой шкафууд яһалаш олон, стол дээгүүр нээлгээтэй номууд. Үнэгэн столойнгоо саана һуунхай, юумэ бэшэнэ. Миисгэй ехэ хэмшээрхэн, «энэ тэрэ юумыень ойлгомторгүй дайрижа унагаана гүб»—гэжэ аалихан үнэгэндэ дүтэлнэ.

— Сайн, Үнэгэн эгэшэ.

— Сайн, сайн, Миисгэй,—саарһан дээрэһээ тархяа үндылгэн, һаял тэрээниие обёоржо харюусаба. —Ямар хэрэгээр намда айлшалбаш, хөөрыш.

— Би танда нэгэ зохёол асарааб. Уншажа үзөөд, дутуу дундануудыень хэлэжэ үгэхэ гүт?— Миисгэй мүнөөхи зохёолоо һарбайна.

— Яаха һэм. Болохол даа. Биини залуу зохёолшодто нилээдгүйхэн туһалһан байхаб,—гэжэ Үнэгэн зохёолыень абаха зуураа мэхэтэйхэнээр Миисгэй тээшэ миһэрзэнэ.

«Хэды шэнээн юумэ асараад. минии сагыем хосоргонош даа» гэһэншүүгээр Үнэгэнэй шарай харагдана. Аалихан уншаха бүринь тэрэнэй шарайнь хубилан, нюдэднь түргэ түргэн эрьелдэнэ.

Одоошье уншажа дүүргээд, Үнэгэн столһоо бодожо, Миисгэйдэ зохёолыень һарбайба.

— Ямар бэ? Юун гэхэ байнат? —гэжэ мүнөө тэсэмгэйгээр хүлеэн һууһан Миисгэй һулахан хоолойгоор асууна.

— Бага сага хүдэлхэ болоош. Дутуунууд биил даа.

Тээд, ямар дутуунууд бии юм, тэрэ хэлээгүй һэн. Найдажа ерэһэн Үнэгэнһөө һайн туһаламжа абангүй Миисгэй гэртээ бусаха болоо бэлэй.

Үнэгэн тэрээндэ дүтэлжэ ерэбэ.

— Нүхэр, һаяар намда ерэхыш уринаб. Зохёолнуудаа бишни харуулхаб гэжэ, —стол дээгүүр хэбтэһэн саарһадаа баһал зааба.

Хэдэн хоногой үнгэрхэдэ Миисгэй Үнэгэндэ баһал айлшалба. Үнэгэн өөрынгөө зохёолнуудые Миисгэй нүхэртөө бултыень харуулна, хөөрэнэ. Ехэнхидээ тэрэнэй зохёолнууд нэгэл хүниие, али томо зохёолшодые дууряаһан шэнги Миисгэйдэ үзэгдөө бэлэй. Гэнтэ Миисгэй тэндэ өөрынгөө зохёол обёоржо, шарайгаа гэнтэ барылгашаба. Гансал тэрэ зохёолойнь нэрые Үнэгэн хубилгаһан байба.

Нүхэрэйнгөө шарайгаа хубилгажа, сухалтай болохые Үнэгэн обёорон, тэрээндэ дүтэлнэ.

— Яаха һэм. Шимни нам шэнги газетэ, журналнуудта хэблэгдээгүй бишуш. Ши залуу хадаа үшөөл бэшэхэ байхаш. Бү гомодо, —гэжэ тэрэнэй мүрыень альгадасагаана.

Энэ сагһаа хойшо Миисгэй Үнэгэндэ зохёолоо харуулхаа огто болёо гэлсэгшэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: долоодохи зарлалай СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сессиин нээгдэһэн тухай тобшо мэдээсэл; «Партийна организацинуудай шухала зорилгонууд» гэһэн түрүү бэшэг: «1966 ондо Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай» Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй тогтоол; ТАСС-ай шухала мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Партийна ажабайдал» гэһэн гаршаг доро А. Дугаржаповай «Урмашуулга, хүдэлмэриин бүтээсэ, тодорхой зорилгонууд» гэһэн статья; Георгий Блогой «Сибириин наран» (АПН) гэһэн корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: «Ниитэ зон шалгалта хэнэ» гэһэн гаршаг доро В. Окуневой корреспонденци; А. Литвиновагай «Хүндэгүй эд хэрэглэгшэ» гэһэн корреспонденци; ТАСС-ай хилын саанаһаа эльгээһэн мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: элдэб һонинууд; соносхолнууд.

ХИЛЫН СААНА ЮУН БОЛОНОБ?

Хани барисаанай бүлгэмэй 8 жэлэй ой

ХАНОЙ, августын 1. (ТАСС). Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмэй байгуулагдаһаар 8 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Вьетнам-совет хани барисаанай бүлгэм үсэгэлдэр суглаа үнгэргөө гээд ВИА агентство дамжуулна.

Холбоото Штадуудай зээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан вьетнам арадтай совет арадай һанал нэгэдэлгые бэхижүүлгэдэ Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмэй оруулдаг туһа нэмэриие Вьетнам-совет хани барисаанай бүлгэмэй секретарь Нгуен Тхи Лиу суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, үндэрөөр сэгнээ.

Хани халуун дэмжэлгэ үзүүлэгэйнь түлөө Советскэ Союзай Коммунис партида, Советскэ правительствада, Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмдэ, Советскэ Союзай аха дүү арадта Нгуен Тхи Лиу вьетнам арадай зүрхөө үнэн зүрхэнэй гүнзэгы ехэ баясхалан хүргөө, хоёр арадай болон ороной хоорондохи хани барисаа бэхижүүлхэ талаар хэдэг ажал ябуулгадаа шэнэ амжалта туйлахыень Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмдэ хүсэһэн байна.

НИГЕРИДЭХИ БАЙДАЛ

ЛОНДОН, августын 1. (ТАСС). Ороной хойто талын хубида үнгэрэгшэ неделидэ үймөө татаһан сэрэгэй частьнуудай командованитай Нигериин правительство хэлсээ хэжэл байһаар.

Рейтер агентствын корреспондентын Лагосһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, үймөө хэгшэд түбэй захиргаагай гүрэн байгуулхые буруушаадаг, Нигеридэ федеративна байгуулалта һэргээхэ эрилтэ хэдэг байна.

Сэрэгэйхидэй восстаниие нэн түрүүндэ «политическэ шэнжэтэй үймөөн» болоно, тэрэниие имагтал «политическэ аргаар» гуримшуулжа болохо гээд Нигериин «Дейли таймс» газетэ тоолоно.

ПАРИЖ, августын 1. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Лагосһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, үймөө татаһан сэрэгэйхид «Нилээд ехэ хүсэтэй». Юуб гэхэдэ, тэдэниие Нигериин армиин 5 батальонуудай дүрбэниинь дэмжэнэ, гүрэниие толгойлогшо генерал Агийи-Иронси тэдэнэй гарта байна. Тэрэнэй хуби заяан тухай тодорхой мэдээн байхагүй. Тодорхойлогдоогүй зэрэб суугай ёһоор Ибаданда баригдаха үедөө үймөөшэдөөр алагдаһан хэбэртэй болоно.

Сэрэгэй үймөөнһөө уламжалан, ороной правительство хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абаа гээд Нигериин хэблэл мэдээсэнэ. Ороной ниислэлдэ правительственна эмхи зургаанууд, радиогой байшан хамгаалха харуул шангадхагдаа.

Лагостохи гүрэнэй эмхи зургаанууд хуушанайнгаа хэбээр хүдэлнэ, магазинууд нээлтэтэй, дэлгүүрнүүд, кино, театрнууд болон бусад хүдэлнэ.

ЛОНДОН, августын 1. (ТАСС). Нигериин армиин полковник Якубу Говон мүнөөдэр Нигериин национальна радиогоор үгэ хэлэхэдээ, нигэжэ мэдүүлээ. Орон доторхи засагые өөрынгөө гарта абабаб гэжэ Сэрэгэй Верховно Соведэй олонхи гэшүүдэй зүбшөөлөөр засагые гартаа абааб гэжэ полковник тэмдэглээ.

Казармануудсоогоо байхыень Нигериин армиин бүхы частьнуудта Говон захиралта гаргаа. «Нигеридэхи нэгэдэмэл түхэлэй захирган шалгалта барижа шадаагүй» гээд полковник саашань мэдүүлээ. Манай гадаадын политика хуушан хэбээрээ үлэхэ, ямаршье хариин интервенци ээрхэг түримхэй ябуулга гэжэ тоолгогдохо байна гээд тэрэ хэлээ. «Үрдын правительствын батлһан уласхоорондын бүхы хэлсээнүүд болон уялгануудые бидэнэр хүндэлхэбди».

Нигериин сэрэгэй правительствые толгойлогшо генерал Агийи-Иронси восстани хэһэн сэрэгүүдээр үнэхөөрөө барижа абтаһан байгаа гэжэ Якубу Говон даблаха зуураа, генералай мүнөө хаана байһан тухай ямаршье мэдээн үгы гээд мэдүүлээ. Энээн тухай Рейтер агентство дамжуулһан байна. Якубу Говон хойто талын хауца гэжэ үгсагаатанһаа гараһан хүн юм, энэнэй урда Нигериин армиин штабай начальнигай тушаалые даажа байһан юм.

Нютагаа бусана

ВАШИНГТОН, августын 2. (ТАСС). Франциһаа гаргагдажа байһан американ сэрэгэй алба хэгшэдэй зарим хубинь США-да бусажа ерээ гээд сенатор М. Мэнсфилд үсэгэлдэр мэдүүлээ. Намда бии байһан мэдээнэй ёһоор урдань Францида байһан 10 мянган американ солдат гэртээ бусажа ерээд байна гээд тэрэ хэлээ.

СССР-эй туһа нэмэр

НЬЮ-ЙОРК, августын 2. (Т Дэлхэйн элдэб районуудта томо ү эшэргэнэтэй тэмсэхын тулада 75 лион дозо вакцина үгэхэ гэһэн Советскэ Союз абаа.

Элүүрые хамгаалха бүхэдэ организациин сесси энэ оной һарада болоходоо, томо улаан э гэнэтэй тэмсэл хэхэ тухай ши бэри гаргаа һэн. Энэ хүдэлмэри вет врачнуудаар туһаламжа үзү дурадхал СССР оруулһан байна.

ДРВ-дэ буудуулан унагаагдаа

ХАНОЙ, августын 2. (ТАСС). В намай Демократическа Республ агаарай дайдые Иенбай болон Б хай провинцинуудта Америкын с гэй самолёдууд мүнөөдэр дабаа Вьетнамай информационно аген дамжуулна.

Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор И бай провинцида нэгэ, Бактхай винцида хоёр американ самолёт дуулжа унаа.

Июлиин 31-дэ ДРВ-гэй газ доботолгын болохо үедэ тодорхо доһон мэдээнэй ёһоор Иенбай б Куангбинь провинцинуудта, тэр лэн Хайфон шадар Америкын 3 молёт буудуулан унагаагдаһан ба

Тиимэ болохолоороо, ДРВ-гэй зар дээрэ хамта дээрээ 1271 сам буудуулан унагаагдаа.

Американ дээрмэшэ даамбануудые бомбодоно

ХАНОЙ, августын 1. (ТАС Вьетнамай Демократическа Респу кын газар уһалалгын түхеэрэлга дые американ авиациин бомбо байһые Вьетнамай арадай ар Верховно командованиин хэлхэ боо байгуулха зургаан эрид шүүд руушаагаа. Тхайбинь, Намха пров цинуудтахи даамбануудые амери самолёдууд һүүлшын хоёр ү турша соо хэдэн дахин бомбодоо ВИА агентство дамжуулна.

Американ дээрмэшэдэй эдэ зэр ябуулганууд уһа халяажа, ург усадхаха, олон миллион хүн з ами наһанда аюул тохёолдуулха рилготой гээд Вьетнамда ажагла хиналта хэхэ талаар уласхоорон комиссида эльгээгдэһэн энэ бэшэг онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Үгэ дуугүйгөөр дэмжэлгэ

ЛОНДОН, августын 2. (ТАС Холбоото Штадуудта худалд буу зэбсэгые саашадань хэрэгл гү, али тэрэнэй зорилго тушаа А ли ямаршье эрилтэ гү, али хяз лалта хэнэгүй гээд агаарай-сэ хүсэнүүдэй хэрэгүүдэй талаар г нэй министр лорд Шеклтон мэд лээ.

Вьетнамда хэрэглэгдэхэ зорилг байгаа һаань, зарим түхэлэй буу сэг США-да худалдахагүй гэжэ роныи министр Хили гэгшын мэдү һые урдаа барин оппозициин уд дагшын орлогшо лорд Харлек гэгш табиһан асуудалда үсэгэлдэр ло нуудай палатын заседани дээрэ харюусаһан байгаа.

Зохихо хэлсээнүүдэй ёһоор Ан халаа сэрэгэй хэрэгсэлнүүдэй зэ рэнгы списогые Холбоото Штадуу үзэмжэдэ Англи табиһан байгаа лорд Шеклтон хэлээ.

Кисанганидахи байдал

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Правит ствада эсэргүү үймөөнэй болоһон К санганидахи байдал хуушан түхэл орожо байна гээд Киншасын ра мэдээсээ.

Кисанганида ошоод байһан прем ер-министр Леонар Муламба «а дал шиидхэлгээр зарим амжалта гү лаа» гээд Конгын ниислэлэй ра онсолон тэмдэглэнэ.

Совет футболистнууд бронзо медальнуудта хүртэбэ

ЛОНДОН, августын 1. (ТАСС тусхай корр.А. Качалов). Дэлх чемпионатда дүрбэдэхи һуури эз һэн СССР-эй суглуулагдамал ком дын 11 футболист Футболой ул хоорондын федерациин шиидхэбэр бронзо медальнуудта хүрт А. Яшин, В. Пономарев, А. Шесте нев, В. Данилов, М. Хурцели И. Сабо, В. Воронин, И. Числен А. Банишевский, Э. Малафеев, Г. Х саинов шагналда хүртөө.

Англиин футболистнууд дэлхэйн чемпион болоо

ЛОНДОН. (ТАСС). Футболоор Ан лиин суглуулагдамал команда д хэйн чемпион болоо. Англиинхид 4 гэһэн тоотойгоор түгэсхэлэй мат ФРГ-гэй футболистнуудые шүү 90 минута соо наадаад байхадаа, 2 тоотойгоор тэнсэжэ ябаһан аад, мэлтэ сагай үгтэхэдэ англиинх нүгөөдүүлэйнгээ үүдэ руу хоёр да бүмбэгэ сохиһон байна.

Редакторай орлогшо
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата — 27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический —24-74, 60-21, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем —25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н-03607. Зак. № 533.